

DINXPERLO | SUDERWICK

WERKGROEP GRENSELEMENTEN
27/02/2023

OPENING & WELKOM

VOORSTELRONDE

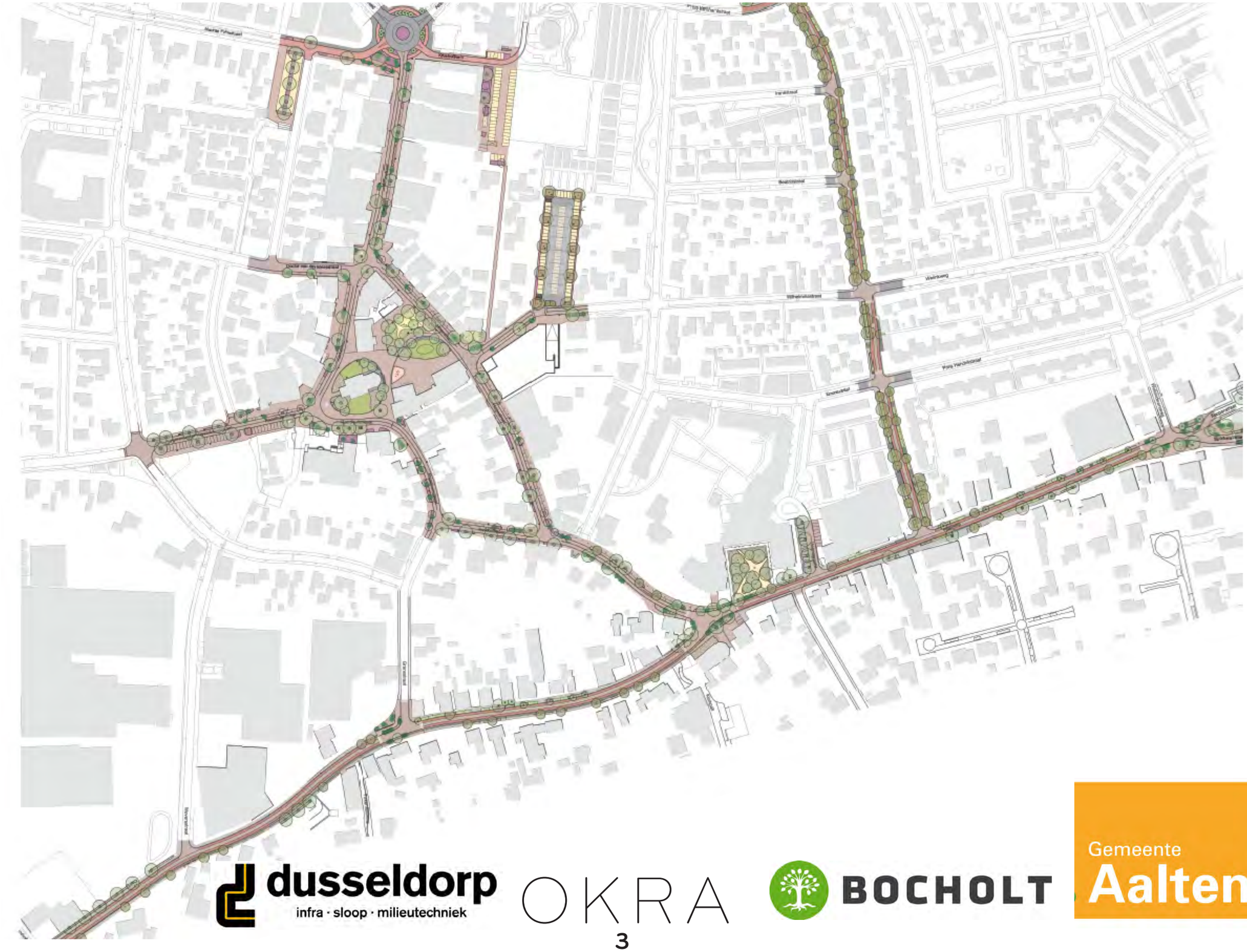
dusseldorp infra · sloop · milieutechniek

OKRA

BOCHOLT

Gemeente Aalten

TOELICHTING OP HET PROJECT

PROGRAMMA

INLEIDENDE PRESENTATIE

- BESTAANDE SITUATIE
- KADERS

WORKSHOP:

- 1: 'HOTSPOTS' OP DE GRENS
- 2: RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS
- 3: GRENSLIJN CENTRUM

INGEKOMEN VOORSTELLEN BANKJES

GEZAMELIJK SAMENVATTEN

BESTAANDE SITUATIE

HUIDIGE GRENSVERBEELDING
AKTUELLE GRENZBELEBUNG

HUIDIGE GRENSVERBEELDING
AKTUELLE GRENZBELEBUNG

HUIDIGE GRENSVERBEELDING
AKTUELLE GRENZBELEBUNG

HUIDIGE GRENSVERBEELDING
AKTUELLE GRENZBELEBUNG

HUIDIGE GRENSVERBEELDING
AKTUELLE GRENZBELEBUNG

HEELWEG

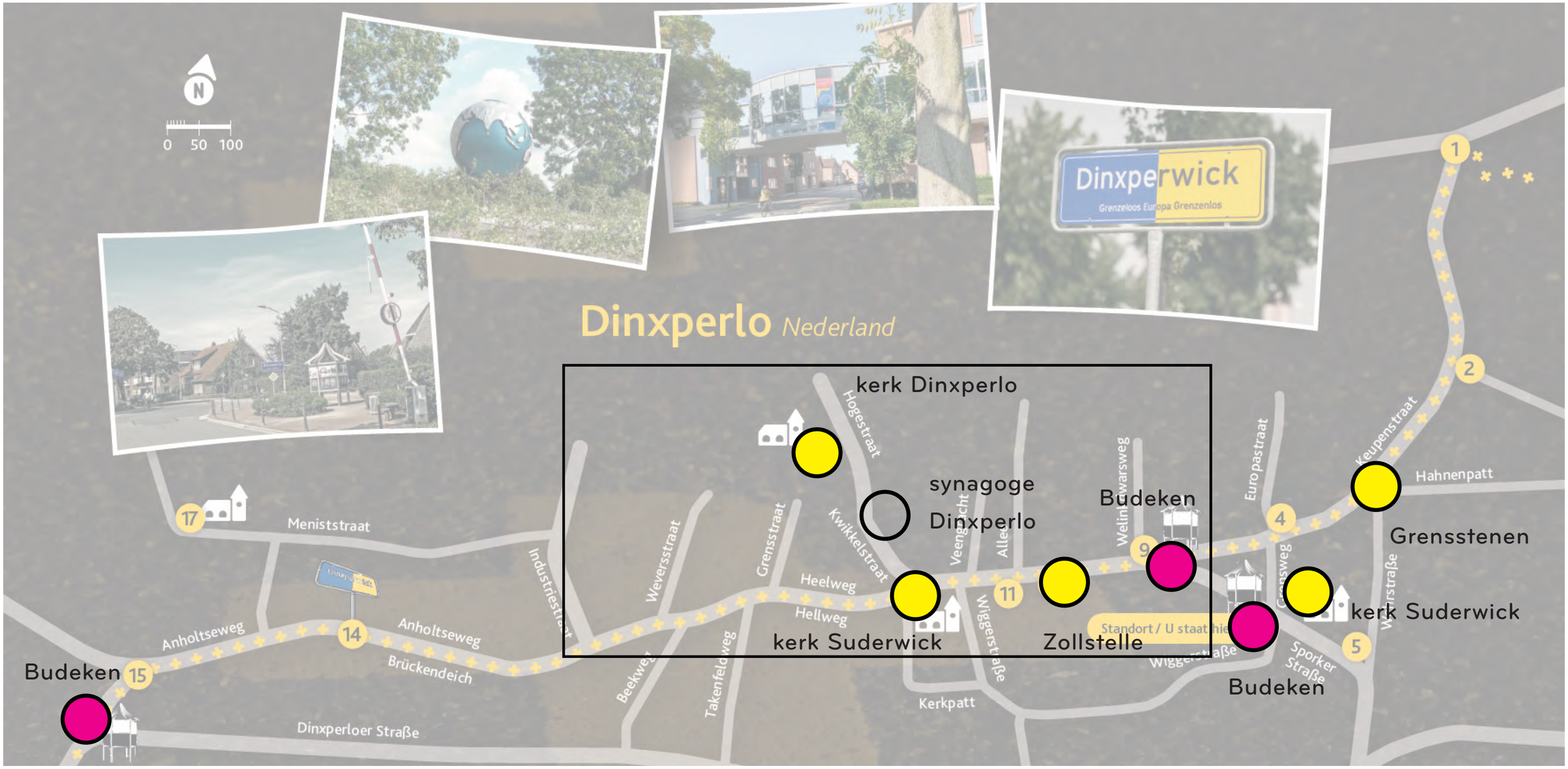
SUDERWICK

HELLWEG

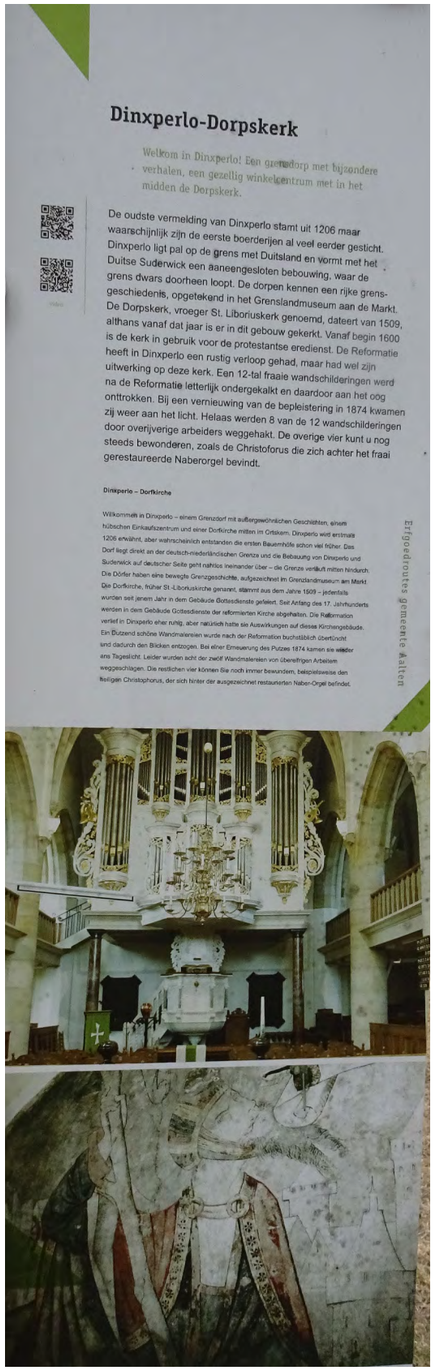
INHOUD ERFGOEDPANELEN

HUIDIGE POSITIE INFORMATIEBORDEN

INHOUD ERFGOEDPANELEN

PANEEL KERK DINXPERLO

Dorpskerk (algemeen Dinxperlo/ontstaan Liboriuskerk)

INHOUD ERFGOEDPANELEN

PANEEL KERKEN SUDERWICK (2X)

Kirche „St. Michael Suderwick“

Die Geschichte der römisch-katholischen Kirche „St. Michael Suderwick“ führt zurück bis in die Zeit der Reformation.

Mit der Unabhängigkeit der Niederlande durch den „Frieden von Münster“ wurde 1648 die Grenze zwischen dem calvinistischen Gelderland und dem katholischen Bistum Münster sowohl Staats- als auch Religionsgrenze. Sie verlief schon damals zwischen Dinxperlo und Suderwick entlang des zu den Niederlanden gehörenden Heelwegs. Zur seelsorgerischen Betreuung niederländischer Katholiken, denen die freie Religionsausübung auf dem Gebiet der damaligen Niederlande zu der Zeit nicht gestattet war, wurden vom Fürstbischof von Münster in Grenznähe Missionsstationen eingerichtet. In Suderwick fanden katholische Gottesdienste zunächst in einem Wohnhaus statt.
Um 1676 wurde „auf geschenktem Grund“ eine Kapelle errichtet.
Sie wurde 1765 durch die noch heute existierende Kirche ersetzt.
Der barocke Hochaltar stammt aus der Erbauungszeit. Das Altarbild, das den Kirchenpatron Erzengel Michael zeigt, entstand 1924.
Die beeindruckende Deckenbemalung mit Bildern von den Evangelisten und Kirchengelehrten schmückt seit 1913/14 das Gewölbe. Die künstlerisch wertvolle Gestaltung des Inneren der Kirche lädt ein zum Betrachten und Besinnen.

Kerk 'St. Michael Suderwick'

De geschiedenis van de rooms-katholieke kerk 'St. Michael Suderwick' gaat terug tot de tijd van de reformatie. Met de onafhankelijkheid van Nederland, beklonken in de Vrede van Münster, was de grens tussen het calvinistische Gelderland en het katholieke bisdom Münster in 1648 zowel staats- als geloofsgrens. Deze liep toen al tussen Dinxperlo en Suderwick langs de Heelweg, die bij Nederland hoorde. Voor de geestelijke verzorging van Nederlandse katholieken die op het grondgebied van de Nederlanden in die tijd hun godsdienst niet vrij mochten belijden, richtte de prins-bisschop van Münster vlakbij de grens missieposten op. In Suderwick vonden katholieke kerkdiensten in eerste instantie in een woonhuis plaats. Omstreeks 1676 werd 'op geschonken grond' een kapel gebouwd. Hiervoor kwam in 1765 de huidige kerk in de plaats. Het barokke hoogaltaar dateert uit de tijd dat de kerk gebouwd werd. Het altaarschilderij van aartsengel Michael als beschermheilige van de kerk ontstond in 1924. De indrukwekkende plafondschilderingen met afbeeldingen van de evangelisten en kerkgeleerden sieren het gewelf sinds 1913/14. Het indrukwekkend vormgegeven interieur van de kerk is een lust voor het oog en een aangename plek voor bezinning.

Kirche „St. Michael Suderwick“

Kaart | van Heyster © Gelders Archief

Fotografie © Joop van Rooken

Kirche St Michael Suderwick (ontstaansgeschiedenis)

Grenzstrasse/Sporkerstrasse Evangelisch-reformierte Kirche (ontstaansgeschiedenis)

INHOUD ERFGOEDPANELEN

ZOLLSTELLE SUDERWICK

Zollstellen in Suderwick

Hier stand seit etwa 1830 das erste deutsche Zollamt in Suderwick, in dem bis zur Abtretung von Suderwick-West an die Niederlande in 1949 die Zollkontrollen für den Grenzübertritt stattfanden.

Da der niederländische Heelweg erst 150 Meter östlich von hier entfernt in die jetzige deutsche Sporker Straße mündete, kontrollierten Zöllner dort den Grenzverkehr außerdem noch an einer Zollsperrbude mit Schlagbaum. Sie wurde im Volksmund „Büdeken" genannt. Es wurden auch die Suderwicker kontrolliert, wenn sie im täglichen Leben über die Grenze zur Arbeit, Kirche oder Schule in den jeweils anderen Teil des Dorfes wollten. Das niederländische Zollamt (Rijksbelastingskantoor) stand früher etwa 200 Meter entfernt von hier in westlicher Richtung. Als Suderwick-West von 1949 bis 1963 zu den Niederlanden gehörte, bildete der heutige „Grenzweg" die Grenze. Die deutschen und niederländischen Zollabfertigungen fanden in dieser Zeit in Holzbaracken gegenüber bzw. westlich der evangelischen Kirche in Suderwick statt. Nach der Rückgliederung erfolgten sie im ersten gemeinsamen deutsch-niederländischem Zollamt am Übergang des Heelweg in die Sporker Straße.
Eine weitere Zollstelle befand sich am westlichen Grenzübergang etwa 1,5 Kilometer von hier Richtung Anholt entfernt an der „Brüggenhütte". Heute informieren an beiden Grenzübergängen moderne Nachbildungen eines „Büdeken" über die Geschichte der Grenze.

Douanekantoren in Suderwick

Hier stond vanaf circa 1830 het eerste Duitse douanekantoor in Suderwick. Totdat Suderwick-West in 1949 Nederlands grondgebied werd, vonden daar de grenscontroles plaats.
Omdat de Nederlandse Heelweg maar 150 meter ten oosten van hier uitkwam op de huidige Duitse Sporker Straße, controleerden douaniers hier het grensverkeer bovendien nog bij een douanehuisje met slagboom. Dit werd in de volksmond 'Büdeken' genoemd. Ook de inwoners van Suderwick werden gecontroleerd, wanneer ze in het dagelijks leven de grens over wilden naar het werk, de kerk of naar school in het andere deel van het dorp. Het Nederlandse Rijksbelastingskantoor stond hier vroeger 200 meter vandaan in westelijke richting.
Toen Suderwick-West van 1949 tot 1963 bij Nederland hoorde, vormde de huidige 'Grenzweg' de grens. De Nederlandse en Duitse inklaring vond in deze periode in houten barakken tegenover en ten westen van de evangelische kerk in Suderwick plaats. Nadat Suderwick weer in Duitse handen was gevallen, vond de inklaring plaats in het eerste gezamenlijke Nederlands-Duitse douanekantoor bij de overgang van de Heelweg in de Sporker Straße. Een ander douanekantoor was te vinden bij de westelijke grensovergang circa 1,5 kilometer van hier, richting Anholt bij de 'Brüggenhütte'. Tegenwoordig informeren bij beide grensovergangen moderne replica's van een 'Büdeken' over de geschiedenis van de grens.

Foto: Sammlung Ben Wesenig - Ehemalige Stellwerker Zolland am Heelweg

Foto: Sammlung Ben Wesenig - Bureken Sporker Straße

Heimatverein Suderwick

Zollstellen in Suderwick (douanekantoren vanaf 1830)

INHOUD ERFGOEDPANELEN

GRENSSTENEN

Grensstenen

1765 werd de grens tussen de huidige provincie Gelderland en het toenmalige bisdom Münster vastgelegd in het Verdrag van Burlo.

In 1766 werd deze grens, nu de Duits-Nederlandse staatsgrens, met 186 grenspalen gemarkeerd. Grenssteen nr. 1 staat in Rekken-Oldenkotte en de laatste, nr. 186, stond aan de Rietstapperbrug tussen Dinxperlo en Suderwick. Er werden verschillende typen grensstenen geplaatst: grote grensstenen met de wapens van Münster en Gelre (de Wapenstenen) en kleinere stenen met alleen een G en een M en het jaartal van plaatsing. Later werden er ook nog zogenaamde letterstenen geplaatst die dienst deden als hulpstenen om de grens duidelijker weer te geven en Bismarckstenen in obeliskvorm. Van al deze typen vindt u voorbeelden langs de Keupenstraat. De stenen zijn Duits-Nederlands cultureel erfgoed en voor generaties, die de grens niet als zodanig kennen, zichtbaar en beleefbaar.

Grenzsteine

Im Jahr 1765 wurde die Grenze zwischen der heutigen Provinz Gelderland und dem damaligen Bistum Münster in der Burloer Konvention festgelegt.

1766 wurde diese Grenze - die heutige deutsch-niederländische Staatsgrenze - mit 186 Grenzsteinen markiert: Grenzstein Nr. 1 steht in Rekken-Oldenkotte, der letzte, mit der Nummer 186, stand an der Rietstapperbrücke zwischen Dinxperlo und Suderwick. Dabei wurden verschiedene Arten von Steinen verwendet: größere Grenzsteine mit den Wappen von Münster und Geldern (Wappensteine) und kleinere Steine, auf denen nur ein G und ein M sowie das Jahr stehen, in dem der Stein aufgestellt wurde. Später wurden auch noch sogenannte Buchstabensteine, die als Hilfsmarkierungen für den Grenzverlauf dienten, und Bismarcksteine in Obeliskform gesetzt. An der Keupenstraat finden Sie Beispiele für alle Arten von Steinen. Die Steine sind deutsch-niederländisches Kulturgut und für die Generationen, die die Grenze als solche nicht mehr kennen, sichtbar und greifbar.

Grensstenen (vanaf 1766, verschillende typen)

BÜDEKEN

Büdeken Brüggenhütte

1. Van stort naar park: sanering vuilstort aan Aa-strang
2. Handel en wandel: ontstaan handel en industrie irt grensligging
3. Rodespieker: hofstede aan de oever van de Aa (16e/17e eeuw)
4. Rondom Brüggenhütte: verwijzing naar Grenslandmuseum, kerkje de Rietstap, Wasserburg en Textilmuseum
5. Dinxperlo springplank: over de bevrijding van Dinxperlo in '45
6. Leven tussen douaneposten: wachthuisjes en douanekantoren

Büdeken Keupenstraat/Sporkerstrasse

1. Dinxperlo Heelweg/Suderwick Hellweg: algemeen inleidend bijzondere grensligging
2. Grensgeschiedenis: ontwikkeling grens van grensstenen tot prikkeldraad
3. Grenswachthuisje: verschillende grenskantoren en verdwijnen ervan
4. Grenzeloos verenigd: contacten/ samenwerking over de grens
5. Leven langs de grens: invoering grens/ regels daaromtrent; smokkel, grenshandel
6. Tweede Wereldoorlog: consequentie van oorlog voor het leven in Dlo/Sud

Büdeken dorpsplein Suderwick

1. Grenslandmuseum: invloed grens op het leven; overzicht van hetgeen Grenslandmuseum biedt
2. Suderwick gedeeld: annexatie Suderwick-West 1949 tot 1963
3. Kat- en muisspel: verhaal over de drie standbeelden
4. Grensbeleving: overzichtskaart met POI's grensbeleving
5. Grenswachthuisjes: 3 Büdeken, vroegere en huidige betekenis
6. Europese proeftuin: grensoverschrijdende samenwerking (praktische voorbeelden)

KADERS

KADERS

"WE DETAILLEREN GRAAG SAMEN VERDER, BINNEN DE CENTRUM-VISIE, HET GEPRESENTEERDE VO EN DE KADERS VANUIT HET BOUWTEAM EN DE GEMEENTE AALTEN"

VERHALEN AAN DE GRENS
+ GRENSLIJN CENTRUM

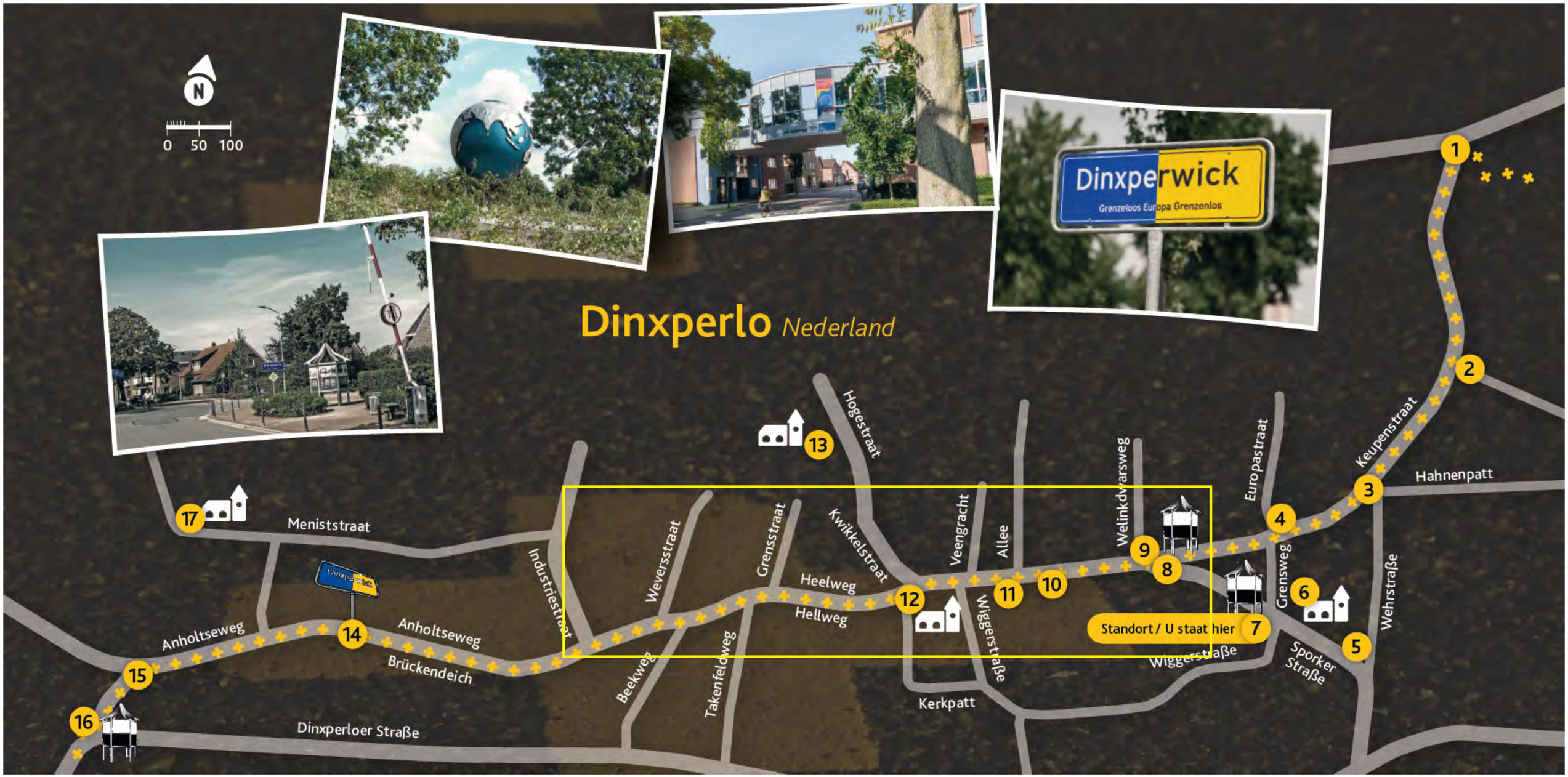
CLUSTEREN VAN INFORMATIE: RUSTIG HOUDEN OPENBARE RUIMTE

ENTREES DORP ZIJN GROEN

GEEN PANELEN OP ROTONDE OF EXTRA ELEMENTEN BIJ GRENSLANDMUSEUM

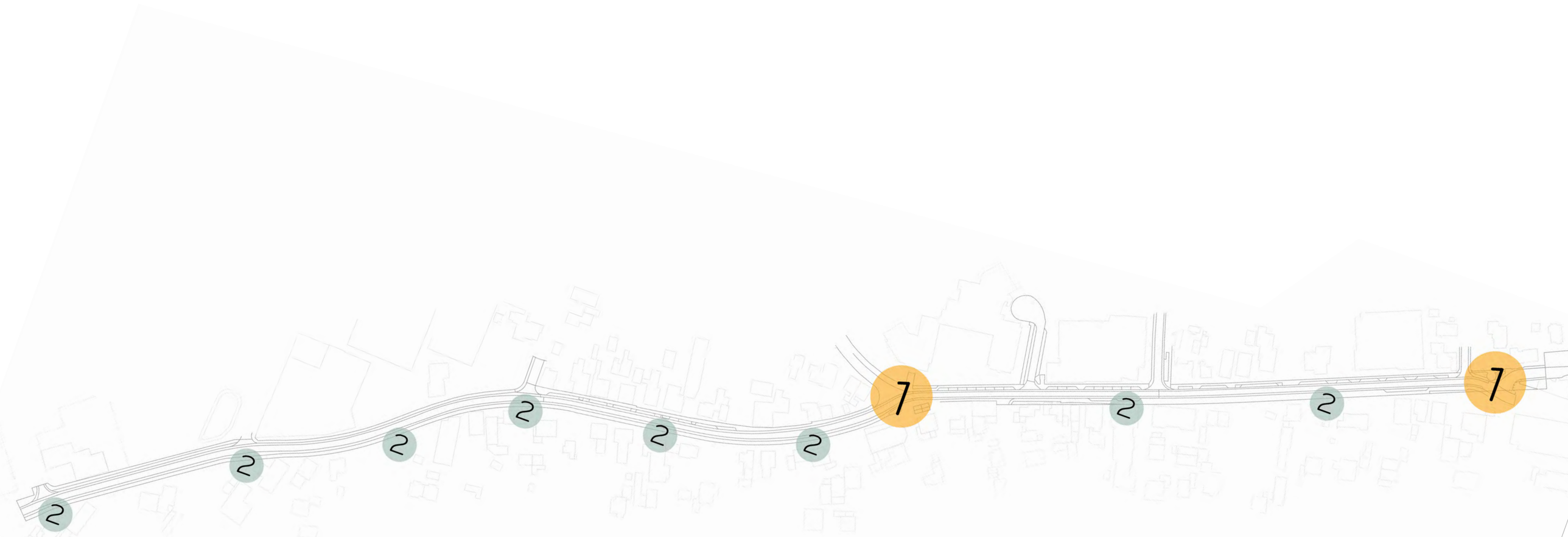
WERKGRENZEN HEELWEG

VAN INDUSTRIESTR. TOT SPORKERSTR.

ELEMENTEN MISSEN SAMENHANG EN ZIJN NIET GELIJKMATIG VERDEELD

2 HOTSPOTS (1)
DAARNAAST ELKE 100M BANKJE (2)

DE GRENSLIJN ZELF

DOORLOPENDE RIJEN KASSEIEN MET LICHTLIJN ÓP DE GRENS LANGS DE HELE LIJN VAN INDUSTRIESTR. - SPORKERSTR.

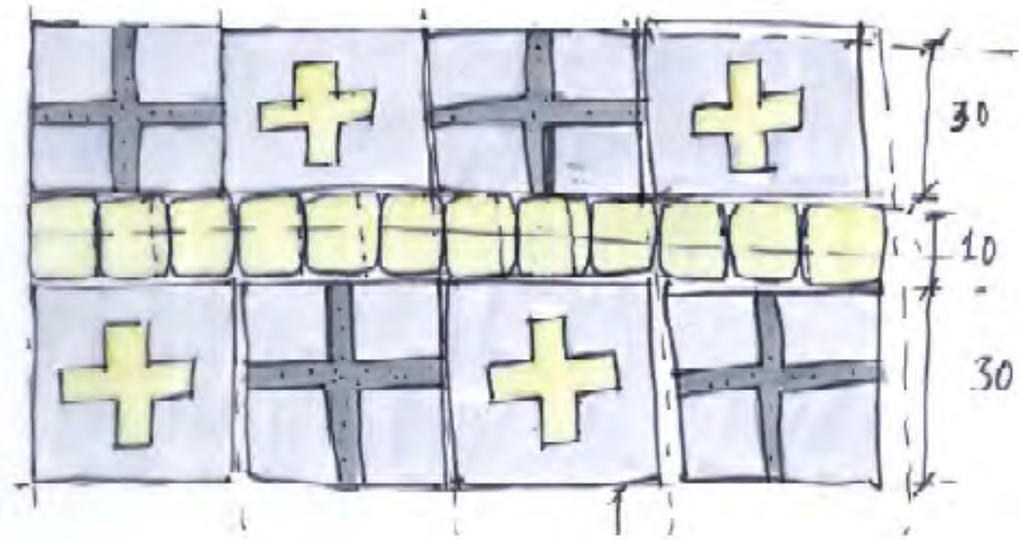

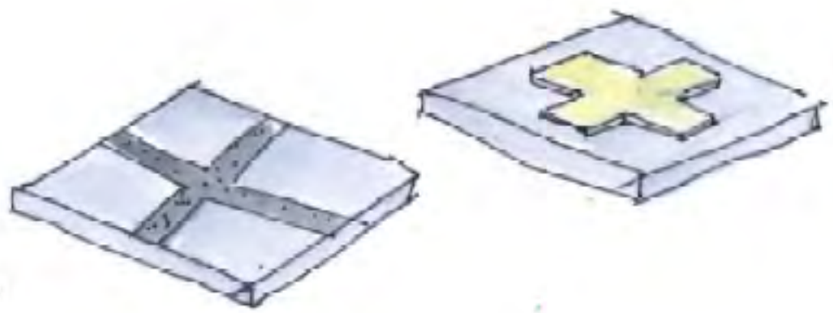

Rij van gele kasseien verwijzen naar Duitse kinderkopjes en grens

Lijn loopt door in groen, bij parkeervakken en bij oversteken straat

OP DE 3 HOTSPOTS & ELKE 100M

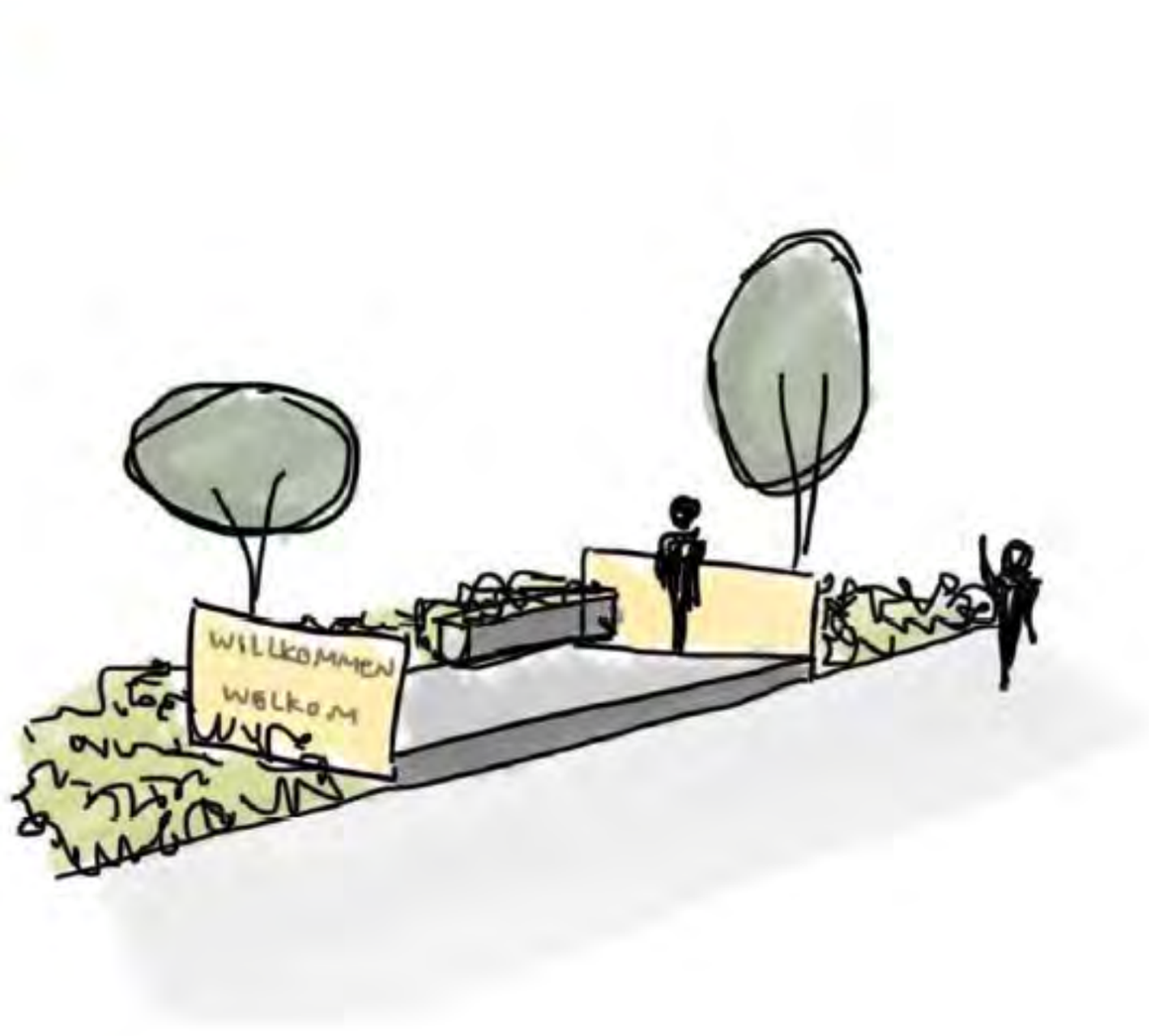

2 HOTSPOTS:
VERLIJFSPLEK BIJ ENTREES DORPEN

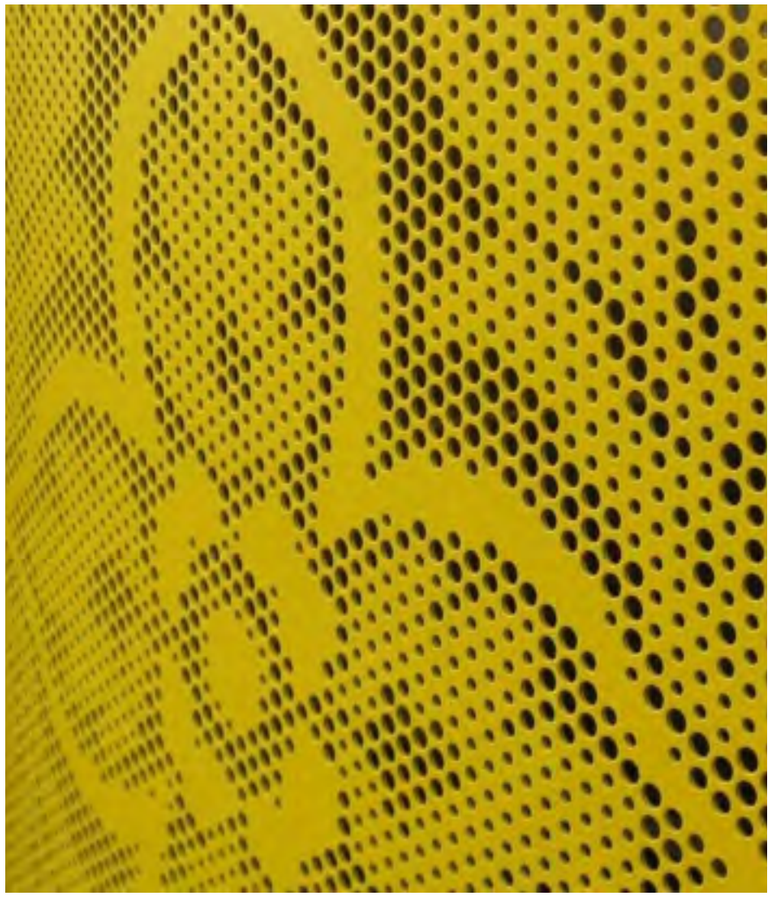
1

INFORMATIE OP METALEN PANELEN

SNIJDEN

GRAVEREN

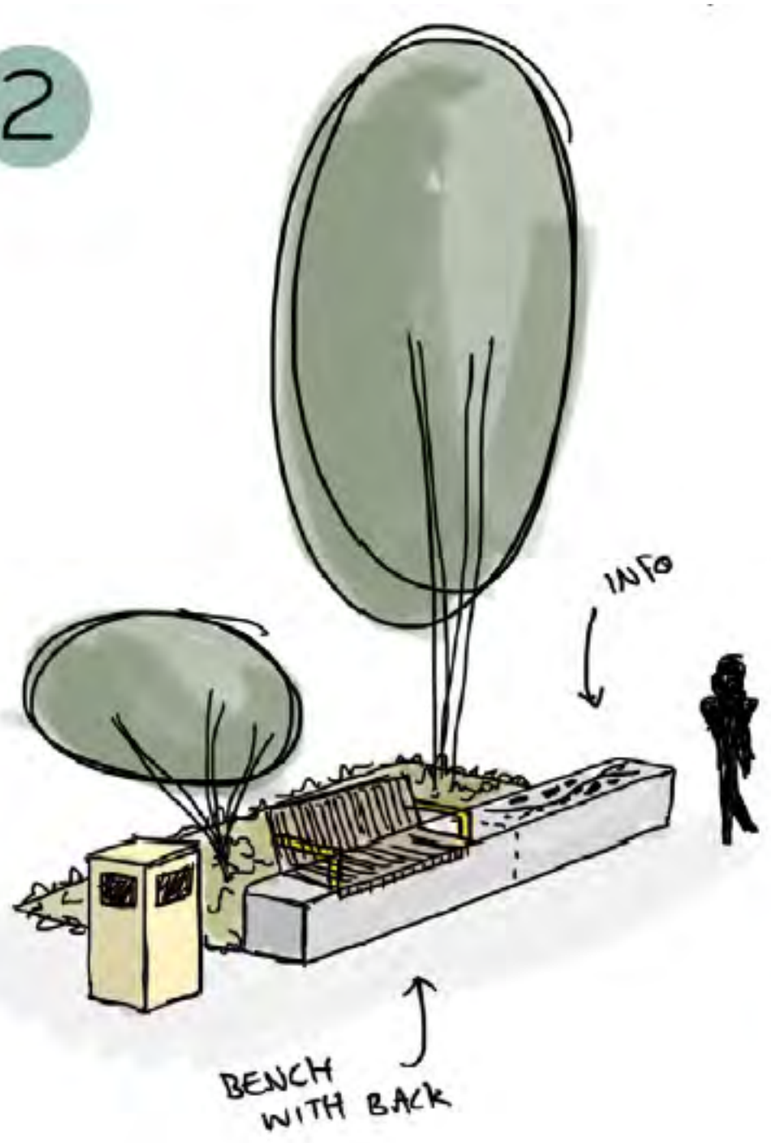

ETSEN

RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS

2

TEKST

- WILLKOMMEN - WELKOM
- GRENZE - GRENS
- ...

KAART, SYMBOLEN

- MAP OF BORDER
- TEXT /STORIES
-

WORKSHOP

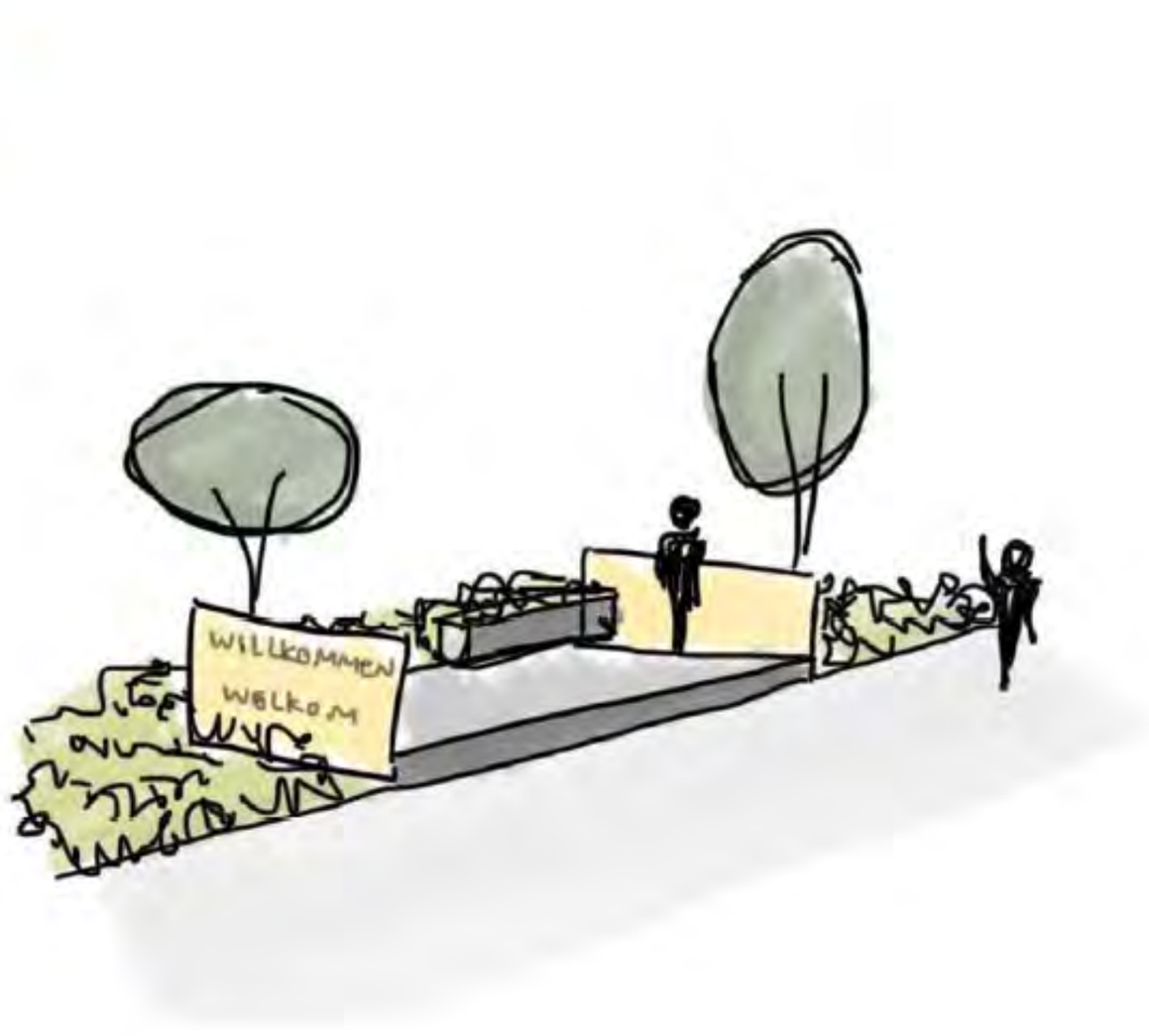

DE HOTSPOTS

2 HOTSPOTS:
VERLIJFSPLEK BIJ ENTREES DORPEN

1

HOTSPOT 1: ENTREE SUDERWICK

Budeken

+smokkelroute kastje

standbeeld met haan

slagboom

Vlaggen

HOTSPOT 1: ENTREE SUDERWICK

HOTSPOT 2: ENTREE DINXPERLO

Voetstap Beatrix

grenspaaltjes

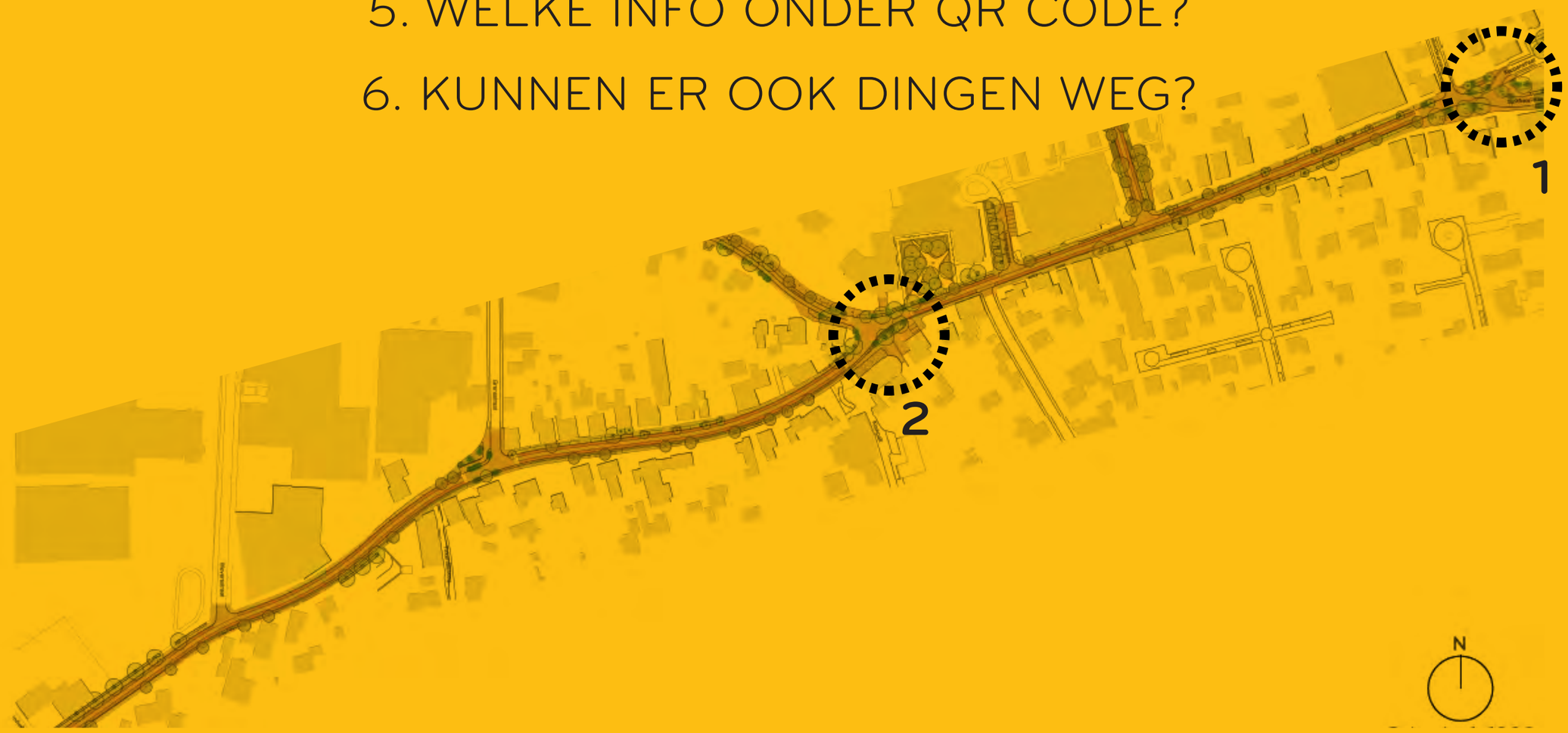
ANWB + dubbel infobord + erfgoedpaneel
+ smokkelroute kastje + routepaaltje

HOTSPOT 2: ENTREE DINXPERLO

VRAGEN OVER DE HOTSPOTS:

1. WELKE VERHALEN MOETEN WORDEN VERTELD?
2. OP WELKE PLEK WELK VERHAAL?
3. GROEPEREN IN THEMA PER PLEK?
4. BEELDEN EN/OF TEKST?
5. WELKE INFO ONDER QR CODE?
6. KUNNEN ER OOK DINGEN WEG?

VRAGEN OVER DE BÜDEKEN

BÜDEKEN

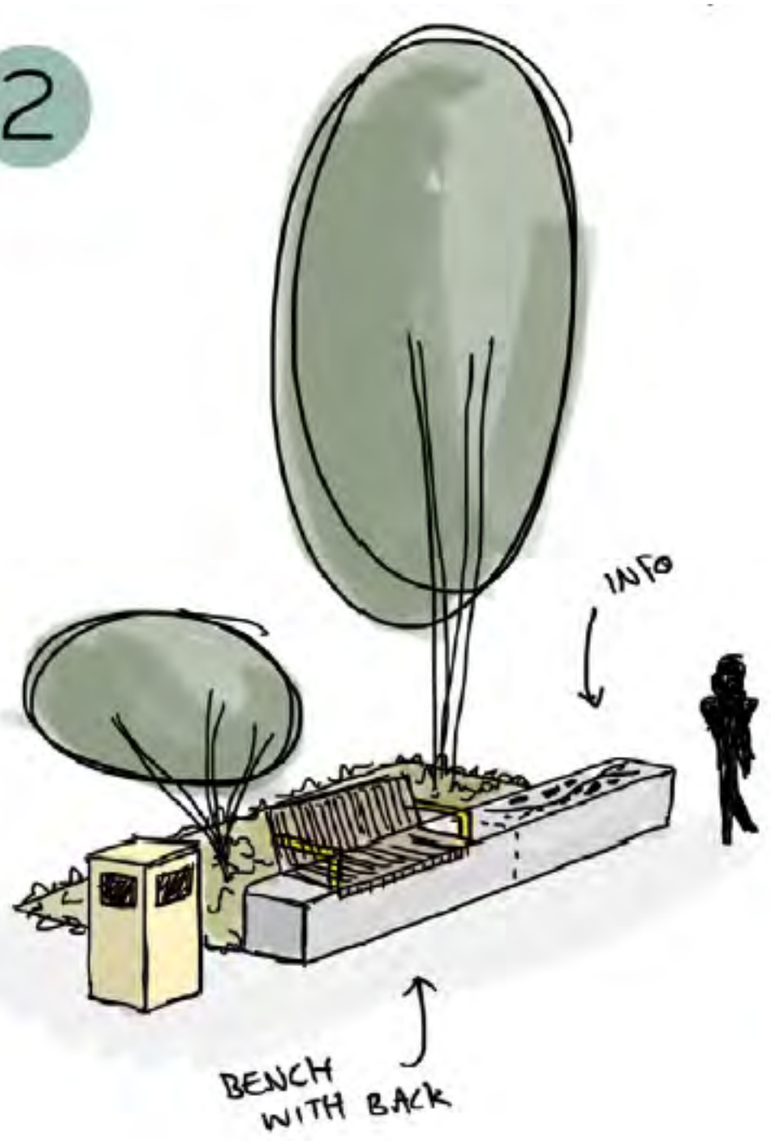
- (HER)VERDELEN INFO BÜDEKEN?
- PER BÜDEKEN EEN PANEEL VERVANGEN DOOR EEN AAN KINDEREN GEWIJD PANEEL?

RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS

RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS

2

TEKST

- WILLKOMMEN - WELKOM
- GRENZE - GRENS
- ...

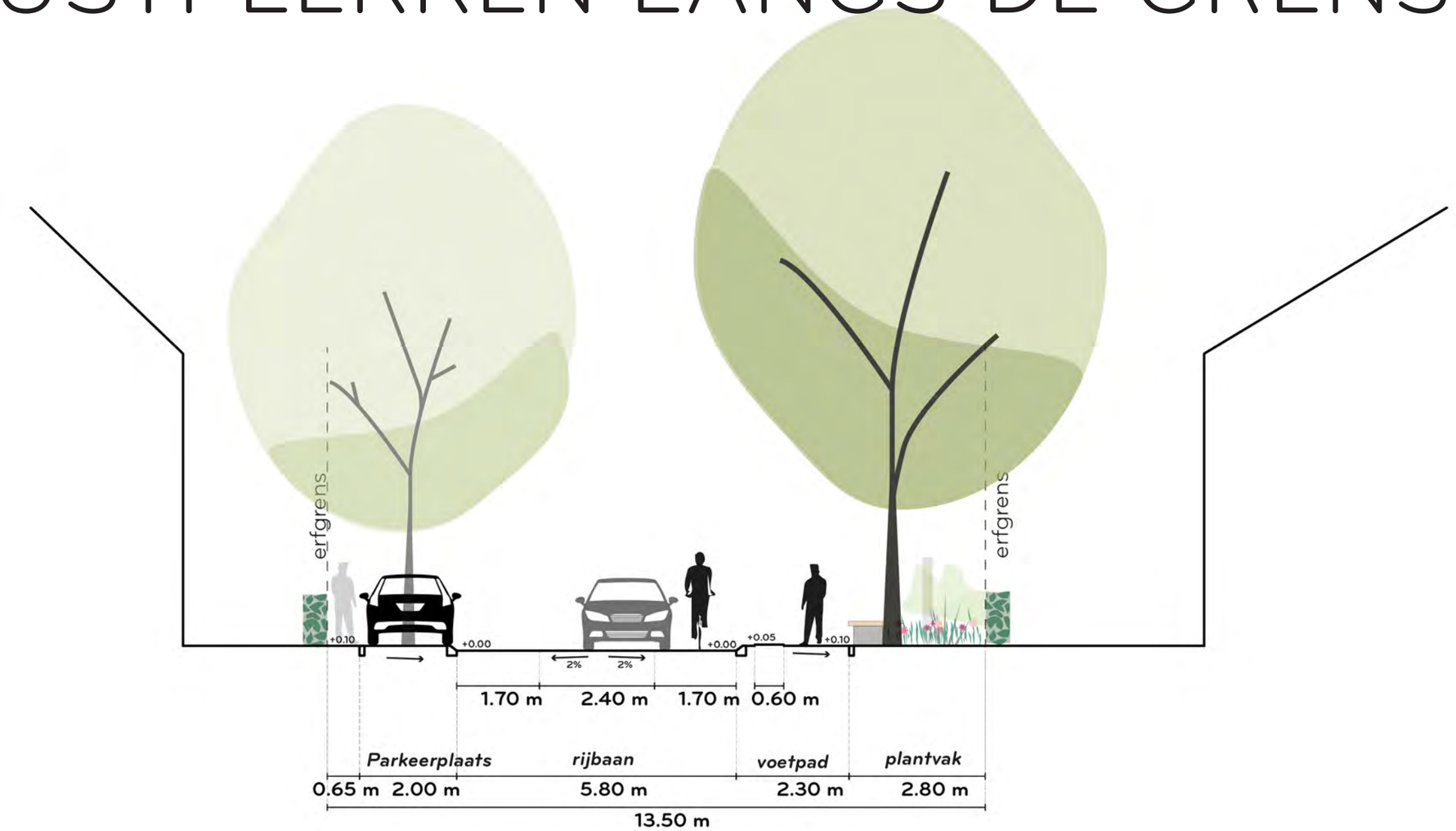
KAART, SYMBOLEN

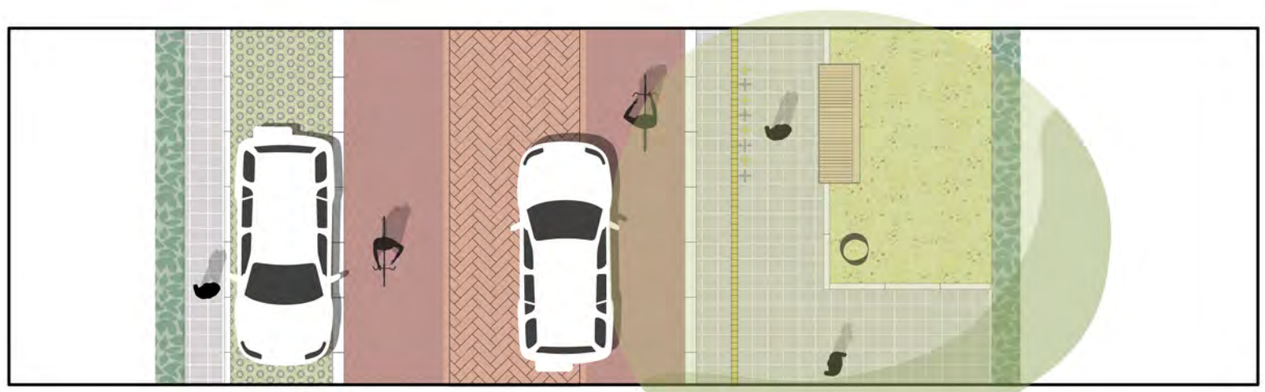

- MAP OF BORDER
- TEXT /STORIES
-

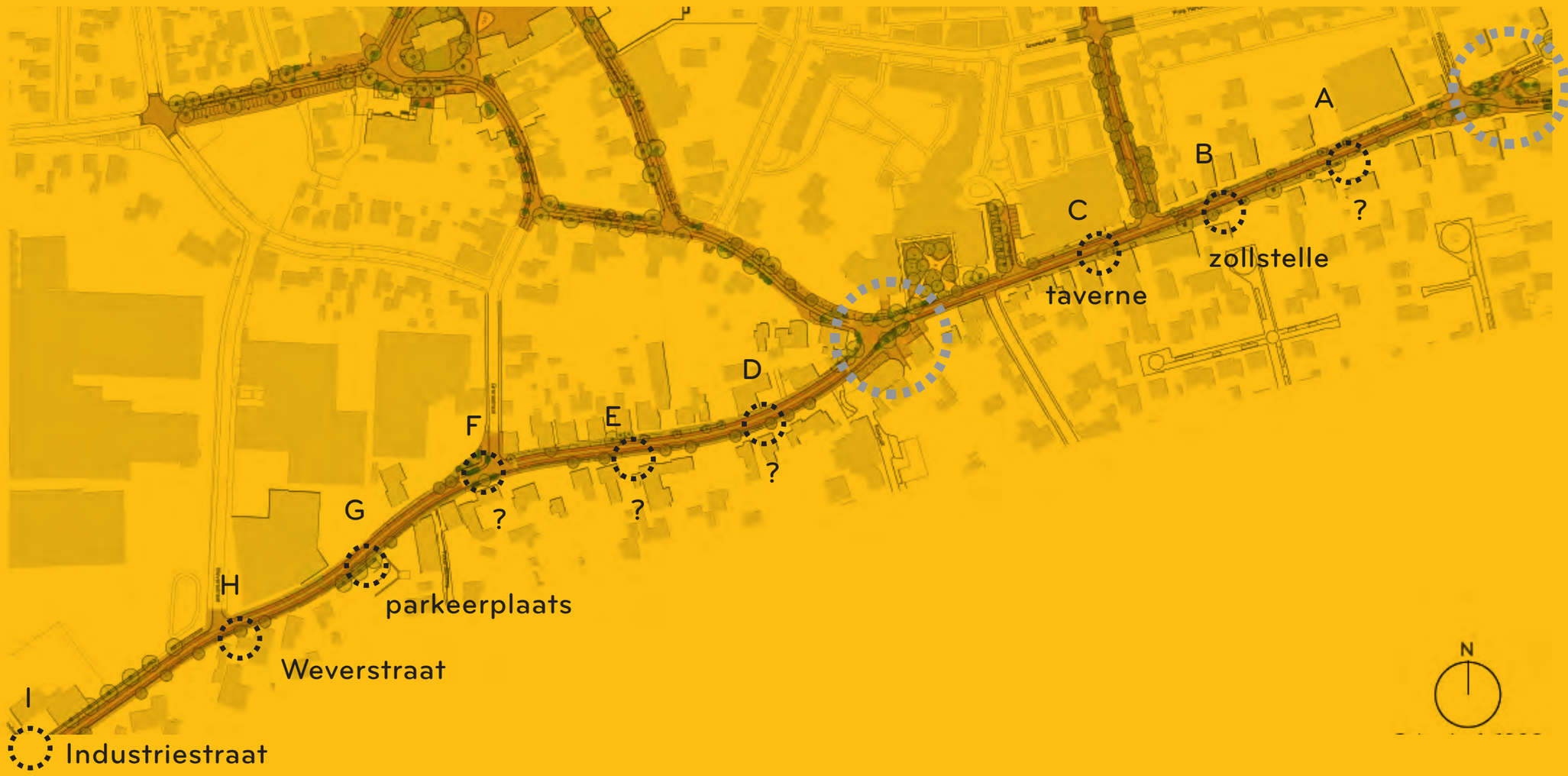
RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS

VRAAG: WAT ZETTEN WE OP HET BETON?

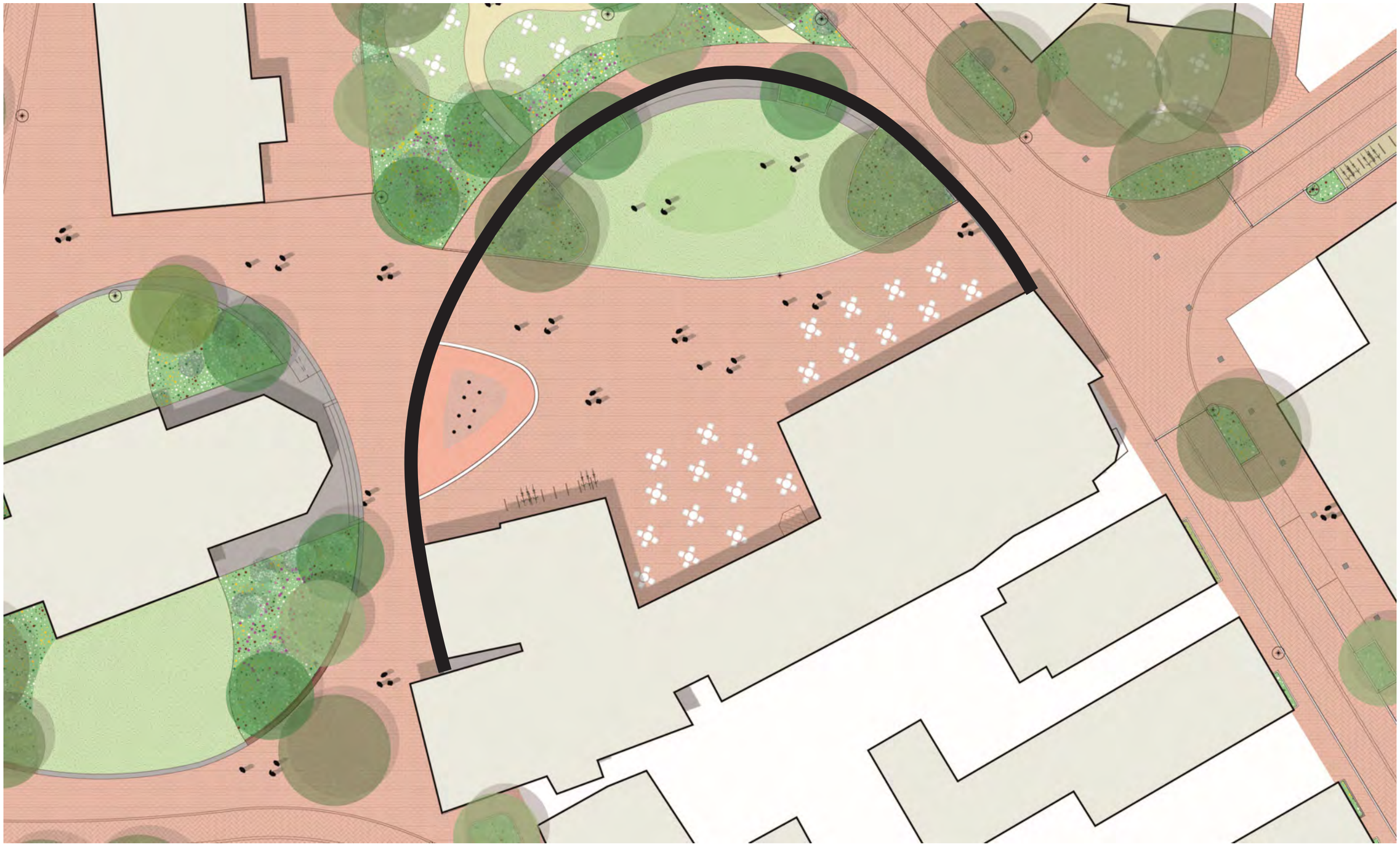
OVERZICHTSKAART?
AFSTANDEN TOT...?
RICHTING DINXPERLO/SUDERWICK?
'DINXPERWICK'?

GRENSLIJN PRINS CLAUSPLEIN

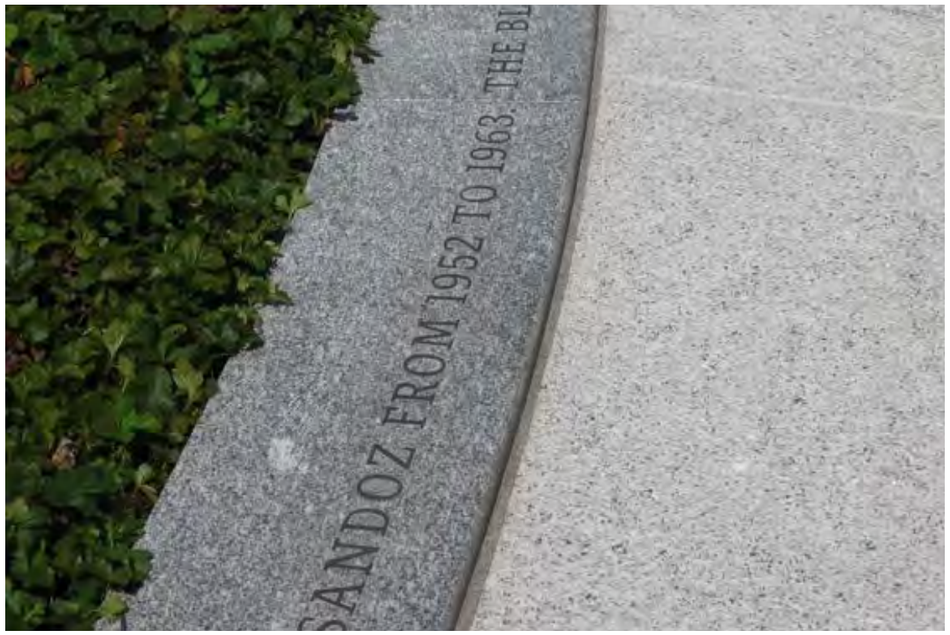
KERK EN GRENSLANDMUSEUM VERBINDEN MET GRENSLIJN

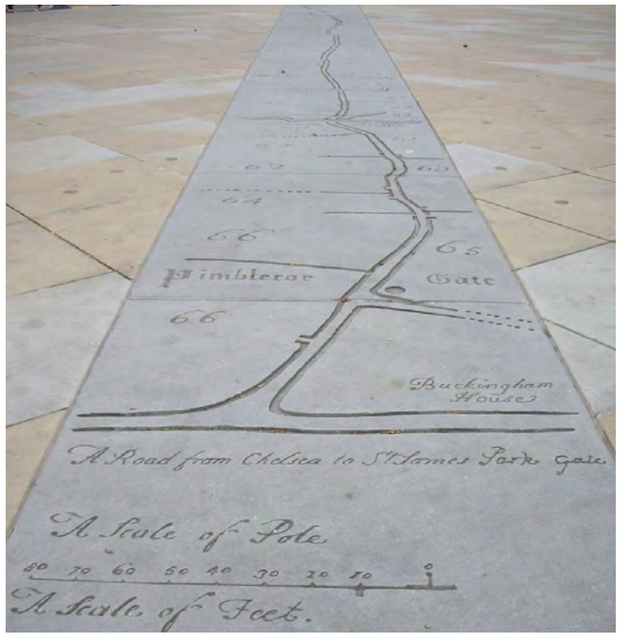

NATUURSTEEN LIJN MET GEGRAVEERDE WOORDEN

NATUURSTEEN LIJN MET GEGRAVEERDE WOORDEN

VRAAG: POSITIEVE WOORDEN DIE TE MAKEN HEBBEN MET ‘GRENS’

TOTAAL ? AANTAL WOORDEN

AFGEWISSELD MET ZELFDE ‘KRUISJES’ ALS IN GRENSTEGELS

INGEKOMEN VRAGEN

NIEUWE BANKJES

WAT VINDEN WE VAN:

-INGEKOMEN VOORSTEL BANKJE FANFARE PSALM 150

-INGEKOMEN VOORSTEL BANKJE ROTTERDAMMERS

GEZAMELIJKE SAMENVATTING

Workshop grensbeleving Dinxperlo

Maandag 27.Februari.2023

In de afgelopen maanden is gewerkt aan het Voorlopig ontwerp (VO). Door middel van verschillende participatie-avonden hebben bewoners, ondernemers en alle andere belanghebbenden en geïnteresseerden mee kunnen denken aan een ontwerp. Hierbij is duidelijk geworden dat de grensbeleving van Dinxperwick een belangrijk thema is. Om deze reden vindt de workshop grensbeleving met een groep betrokkenen plaats. Hierbij zijn de volgende punten besproken.

1. Bestaande situatie
2. Kaders
3. Hotspots op de grens
4. Rustplekken langs de grens
5. Grenslijn centrum
6. Grenslijn NL/DE
7. Ingekomen voorstellen bankjes
8. Ingekomen Synagoge
9. Kristina-Leko borden
10. Voortgang en actiepunten
11. Rondvraag

1. Bestaande situatie

De dorpen Suderwick en Dinxperlo hebben een rijke geschiedenis. De grensdorpen vormen samen een unieke omgeving met veel verhalen. Een aantal verhalen en gebeurtenissen zijn in het verleden op verschillende soorten bebording en projecten verwerkt. Ook bijzondere grenskenmerken zoals de gele grenskruisen en slagbomen die de landsgrens aangeven, staan op diverse plekken en vertellen een deel van de geschiedenis. De gele kruisjes zijn overigens afkomstig van de “grenslijn” op een kaart. Wat dus eigenlijk plusjes zijn.

De vraag is: Hoe kunnen we deze informatie samenvoegen tot een passend geheel zonder dat het “to much” is.

2. Kaders

Om de focus te behouden binnen het projectgebied Herinrichting centrum Dinxperlo is een kader opgesteld, waarbinnen tijdens deze workshop grensbeleving input wordt gevraagd. Het gesprek gaat nu over 3 plekken:

- Verhalen voor op de gele panelen op de hotspots Heelweg (2 locaties)
- Woorden/beelden op de rustplekken Heelweg (betonnen bankjes elke 100m)
- De kromme grenslijn op het Prins Clausplein

3. Hotspots op de grens

Op twee plekken worden zogeheten hotspots ingericht. Hier is ruimte om te verblijven en te pauzeren. De eerste hotspot is bij het kruispunt Heelweg/Keupenstraat/Sporkerstrasse. De tweede hotspot ligt bij het kruispunt Kwikkelstraat/Heelweg. Deze liggen dus beide bij de entrees van de dorpen Dinxperlo en Suderwick. Hier wordt een verblijfplek toegevoegd in de vorm van een bank met twee lage, gele panelen. Hierop is er ruimte om grensverbeelding toe te voegen.

Er is al veel informatie op bestaande borden in de vorm van tekst en een aantal foto's aanwezig. Om een rommelig beeld te voorkomen is het belangrijk om niet meer toe te voegen.

Het idee om een van de 6 panelen in de Büdeken te vervangen voor een lager kids-paneel zou beter op een andere manier gedaan kunnen worden, bijvoorbeeld geïntegreerd in de nieuwe lage gele panelen.

Conclusies:

- Naast bestaand beeld/tekst is geluid belangrijk om toe te voegen.
- Met een QR-code kunnen verhalen, foto's, kaarten en audio verhalen via de mobiel bekeken en beluisterd worden. Zo kunnen meer verhalen worden verteld, terwijl het overzichtelijker blijft. Het verhaal wordt toegankelijker voor zowel kinderen, volwassenen en slechtzienden. En dit is toekomstbestendiger.
- Door op de gele panelen een aantrekkelijk citaat (bv uit panelen Christina Leko) of korte tekst te maken wordt het niet te druk en worden mensen wel geïnteresseerd.
- Belangrijk is om niet het "hele verhaal weg te kapen voor het Grenslandmuseum" maar om mensen daar juist naar toe te lokken en voor te interesseren. Dus een verwijzing hiernaar meenemen.
- Denk ook aan een 'welkom' in de twee dorpen
- Meer beeld dan tekst gewenst, zou ook figuratief met de grenskruisjes kunnen.

Tweede hotspot: vlaggen DE/NL/EU, gele kruisen, Voetafdruk Beatrix

Conclusies:

- het huidige erfgoedpaneel wordt iets richting de St. Michaels Kirche verplaatst zodat dit een eigen plek, meer gericht op de kerk krijgt. De hotspot zelf mag niet te veel afleiden van de kerk die onder Denkmalschutz staat. Hierdoor kunnen er ook geen vlaggenmasten geplaatst worden, wat wel een idee was om de plek aantrekkelijker voor toeristen te maken. In plaats hiervan zou de plek wel meer zichtbaarheid kunnen krijgen door een zelfde soort vlaggenmast als aan de Sporkerstrasse bij de bakker in de buurt te plaatsen.
- Idee: een interactief paneel waar verschillende verhalen/geschiedenis uitgelegd kunnen worden. Ook hier weer eventueel samen met QR.

4. Rustplekken langs de grens

Langs de grens zijn naast de hotspots ook rustplekken ingericht. Deze liggen op een onderlinge afstand van 100 meter. Een rustplek is een groen ingericht stukje met zitgelegenheid op een betonnen rand. Op deze zitplek kan met tekst of beeld een stuk grensverbeelding getoond worden.

Wat precies op deze betonnen elementen komt te staan is nog niet besproken. Wel in samenhang met de hotspots en de grenslijn. Hier hoort huiswerk bij (zie nr. 10 voorgang en actiepunten).

5. Grenslijn centrum

Een lijn die over het Prins Claus Plein verloopt naar het grenslandmuseum. Hier bestaat de mogelijkheid om er woorden of beelden in te verwerken en kruisen die de weg van de grens naar het centrum wijzen terug laten komen. Een aantal ideeën zijn: Gedicht, poëtische tekst

om mensen aan het denken te zetten en interesse op te wekken (naar het grenslandmuseum).

Voorbeeld: Vliehorsexpres Vlieland. In de banden van de vrachtwagen is een tekst verwerkt die een gedicht op het strand, in het zand afdrukt.

Ook voor dit onderdeel is nog input gevraagd via huiswerk, zie nr. 10 voortgang en actiepunten.

6. Grenslijn NL/DE

Suderwick en Dinxperlo staan bekend om de grens die op de Heelweg ligt. De stoep Duits, de straat Nederlands. De grens is afgebeeld doormiddel van kruizen. Freek Diersen licht toe: Op de straat/ kruisingen staan bewust 30cm x 30cm kruizen en op de stoeprand (tegenover Nederlandse lantaarnpalen) kruisen van 10cm x 10cm.

Het idee in het ontwerp is om een constante lichtlijn met gele kasseien (10cm x 10cm) op de grens te leggen. En op bepaalde punten zowel gele als grijze kruisen in de bestrating te integreren van 30cm x 30cm. Op de sfeerbeelden van folder die door het bouwteam is uitgedeeld op de participatieavond is een voorbeeld te zien. Dit ontwerp oogt erg rommelig en wordt in het DO verder uitgewerkt tot een rustigere lijn. De verspreiding van de kruisjes rondom deze lijn wordt hierin ook verder onderzocht en voorbehouden aan de bijzondere plekken zoals de hotspots en de rustplekken elke 100m

-Kleur geel behouden voor de kruisen omdat dit typerend is.
-Verschil in grootte behouden. (30cm x 30cm en 10cm x 10cm).

Betreffende de lichtlijn zijn er zowel voor- als tegenstanders binnen dit comité. De bedoeling is dat het licht de grens verbeeld wanneer in het donker de gele kruisen niet te zien zijn. Aanvullende informatie is een bericht vanuit de Gemeente Aalten dat vanuit beheer en beleid een verlichte grenslijn niet akkoord is.

Dan is er nog het idee tot het verlichten van de lijn tussen het plein en de grens. Hiervoor staan stippen op tekening. Het idee is om bijvoorbeeld om de 25 meter een lichtbol (leverbaar op zonne-energie) toe te passen. De vraag is hier ook nog hoe beheer en beleid hier tegenover staat. Dit wordt ook geïntegreerd in het totale lichtplan /-advies voor dit project.

De rijbaan van de Heelweg wordt iets verschoven naar de Nederlandse kant. Hierdoor zal de grens niet meer de stoeprand zijn maar in het trottoir liggen hoofdzakelijk. Omdat juist het verhaal van de grens op de stoep/weg zo bekend is, zou het mooi zijn om dit op een manier toch terug te laten komen. En een stuk trottoirband behouden voor verbeelding in het museum bijvoorbeeld

7. Ingekomen voorstel bankjes

Er zijn twee aanvragen betreffende zitbanken bij het bouwteam gesteld.

Hierover is gesproken maar het is niet de bedoeling om allerlei verschillende bankjes in het centrum te plaatsen. Ook niet op de Heelweg omdat hier het grensverhaal al verteld wordt.

Voorgesteld wordt een nieuw bankje bij de rotonde toe te wijzen aan dit thema “Rotterdamse dwangarbeiders” en hier het bestaande paneel bij te plaatsen.

De tweede aanvraag is van Muziekvereniging Psalm 150. Ook een bankje waar mogelijk met een QR-code of knop muziek van de vereniging afgespeeld zou kunnen worden. Hier geld ook dat er binnen het centrum niet allerlei verschillende bankjes geplaats worden. Mogelijk buiten het Centrum positioneren.

8. **Ingekomen Synagoge**

Waar in het verleden de synagoge in Dinxperlo stond is niets van het verhaal te zien. Daarom ligt er een voorstel op tafel van stichting Stolpersteine hier een erfgoed paneel toe te voegen enen om in de bestrating het fundament van het gebouw aan te tonen.
Het probleem hierbij is dat onduidelijk is hoeveel er van het fundament gezien zou kunnen worden omdat er bebouwing boven staat dus hier staat het bouwteam niet positief tegenover.

Wel is een erfgoedpaneel een mooie toevoeging die ook met een plaatje van de oorspronkelijke synagoge het verhaal kan vertellen van het verleden.

9. **Kristina-Leko borden**

Langs de grens (ook in het buitengebied) staan een aantal grote zwarte borden met verhalen van inwoners. Dit is als kunstproject ontstaan. Met een vergunning waarbij 1 jaar voorzien was. De borden worden goed bekeken door inwoners en ook toeristen. Maar zijn langzaam toe aan vervanging. Omdat het gaat om een kunstproject dat voorzien was voor 1 jaar, zullen de borden niet terugkomen op lang termijn.

De tekst van de Kristina-Leko borden zal niet verloren gaan maar gebruikt kunnen worden voor de QR-code verhalen langs de grens. En onderzocht wordt of enkele citaten gebruikt worden op de gele panelen van de hotspots.

10. **Voortgang en actiepunten**

Deze vergadering heeft ons een stuk verder gebracht. Om tot een gedragen ontwerp te komen zal door het bouwteam een ontwerp gemaakt worden voor de indeling van de hotspots en rustpunten. Waar over 4 weken weer gezamenlijk op gereageerd kan worden.

Tot die tijd moeten nog een aantal actiepunten ondernomen worden. **(Huiswerk)**

-Iedereen gaat nadenken over wat er op de lijn/boog op het plein kan staan en op de betonnen zitelementen bij de rustplekken. Er zijn al een aantal ideeën zoals een gedicht of poëtische tekst. Zie bijgaande verduidelijkende PDF ‘22-020_Dinxperlo Heelweg_werkgroep grensbeleving_2 vragen’ voor de precieze vragen. Zodat het bouwteam alle punten kan verwerken in het ontwerp voor de betreffende locaties, graag van elk persoon een terugkoppeling met de ideeën van het huiswerk. Graag per e-mail.

-Stichting Stolpersteine graag een terugkoppeling over keuze van de Synagoge. (Bouwteam)

-Verkeerskundig aandachtspunt is de markering van kruisen op de weg. (Niek)

-Johannes Hoven blijft in contact met Kristina-Leko om het gebruik van de teksten op het bord te verwerken in toekomst (QR-code).

-Fotowaardige plek terug laten komen met vlaggen om toeristen te trekken op de bijzondere grens, rond de hotspot 2 (Kwikkelstraat)

-Dubbel infobord een andere plek geven of verwerken in de QR-code bij hotspot 2.

-Datumprikker en dit verslag samen met de “huiswerkvraag” rondsturen. (Niek)

29 maart a.s. wordt het Definitief Ontwerp gepresenteerd. Eind april worden de tekeningen met de kostenbegroting ingediend bij de gemeenteraad voor besluitvorming. Dus er zit tijdsdruk op. Details zoals wat er exact op de borden komt te staan kan later nog iets aangepast worden maar in hoofdlijnen moet het ontwerp 29 maart kloppend zijn.

Niet met twee subgroepen gaan werken omdat het anders zou kunnen gebeuren dat teksten overlappen of het verhaal niet samen past.

11. **Rondvraag**

Ingekomen bankjes. (zie nr.7 ingekomen bankjes)

Op een aantal plekken in het buitengebied zijn ook 30cm x 30cm kruisen op het asfalt. Kan dit gelijktijdig meegenomen worden.

- Hier zal gelijktijdig over nagedacht worden.

Zit het kerkhof pad ook binnen de werkgrens?

- Ja, dit wordt ook meegenomen binnen het werk.

Wat gaat er gebeuren met de pomp voor de kerk?

- Die blijft daar op de sokkel staan.

DINXPERLO | SUDERWICK

WERKGROEP GRENSELEMENTEN
21/03/2023

OVERZICHT GRENSELEMENTEN

1. GRENSLIJN CENTRUM

2. RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS

3. 'HOTSPOTS' OP DE GRENS

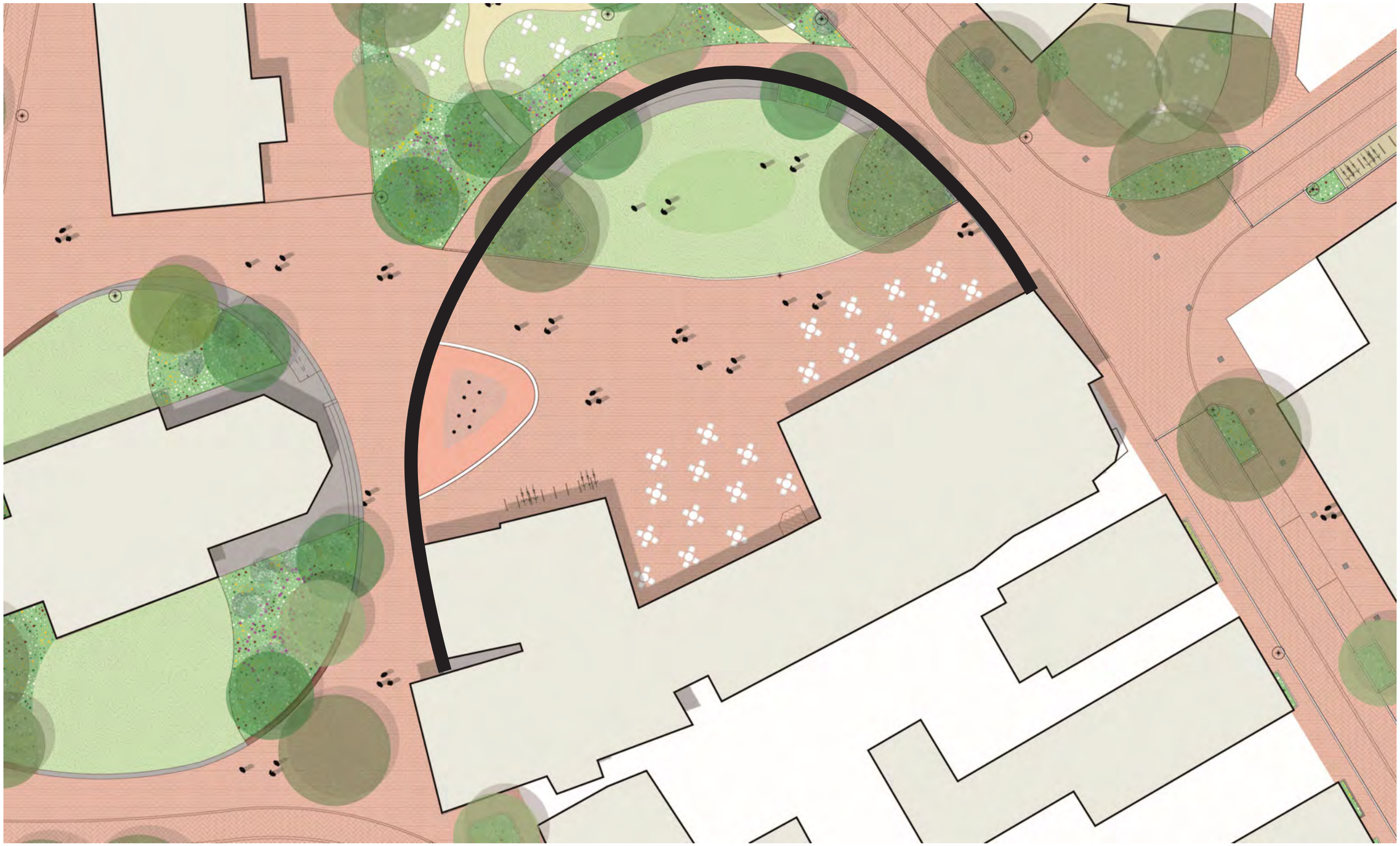
INPUT

MAIL FENNIGJE
MAILS JOHANNES
MAIL MARIJKE / THEO BOLAND

GRENSLIJN PRINS CLAUSPLEIN

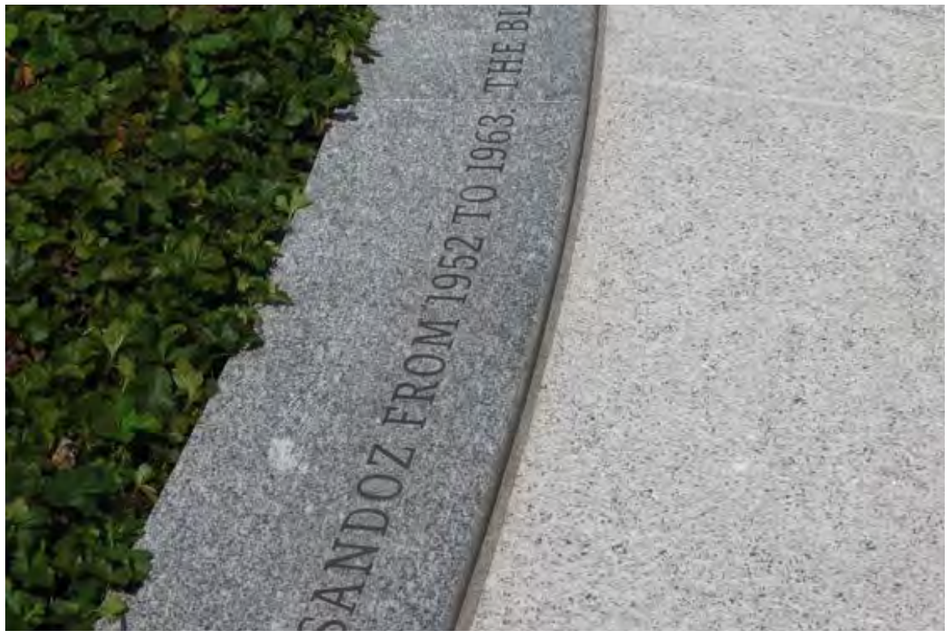
KERK EN GRENSLANDMUSEUM VERBINDEN MET GRENSLIJN

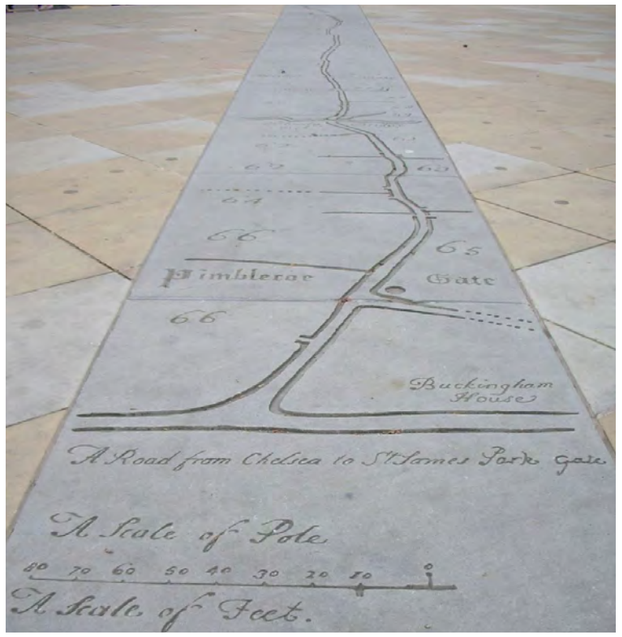

NATUURSTEEN LIJN MET GEGRAVEERDE WOORDEN

INPUT THEO BOLAND

VOLKSLIED

Volkslied

Dinxpers Volkslied 1.
In Dinxperlo bunt wi-j geboren, da's waor wi-j ook zo driest óp bunt. In 'n ander darp he'w niks verloren, ook da'w d'r óns niet schikken könt.
Refrein:
Maor mögt wi-j in de vremde waezen, dan denkt wi-j bi-j óns eigen zo: Nae, hier kan ik jô ga niet laeven, 'k verlang zo naor mien Dinxperlo!
2. O Dinxperlo, stuk van mien laeven, veur ów klopt jô mien hart zo warm; veur ów zo'k alles willen geven, veur ów sta'k klaor bi-j 't minst alarm. Refrein: Maor .....
3. En hebbe wi-j ook völle zörge en waor wi-j ook mögt gaon of staon, bi-j ów vule wi-j óns toch geborgen, zölt óns de ogen dichte gaon ... Refrein: Maor .....

Tekst: Bertus Rijks Muziek: Willi Ostermann

Volkslied 2

Waar der linden brede kronen
eens het marktplein sierden mild,
waar de nauwe straatjes kropen,
achter heggen, hoog en wild.
Waar de nachtegaal op 't kerkhof
't loflied voor de doden zong,
dat was eens het oude Dinxper,)
waar het leven stil verklonk.) 2x

Waar de vruchtb're korenakker
Heurne's velden siert en kroont.
En de boer met trotse vreugde
u zijn land en koeien toont.
Waar in oorlogstijd de landman
hielp zoveel hij helpen kon,
dat is ook een deel van Dinxper,)
mooi, 't zij wolkenlucht of zon.) 2x

Waar fabrieken statig rijzen
tussen wegen, ruim en breed.
Waar zo diep het Blauwe Meer ligt
en een strandbad kwam gereed.
Waar het hart klopt der gemeente
en het loon stilt arbeidspijn,
daar begroet u 't mooie Dinxper,)
't mooiste deel van d'Achterhoek) 2x

melodie: Gelders volkslied

INPUT THEO BOLAND

SPREUK

"IN DINXPÈR IS ALLES ANDÈRS"

INPUT FENNIGJE

TEKST/VERHAAL/GEDICHT OP 'T PLEIN

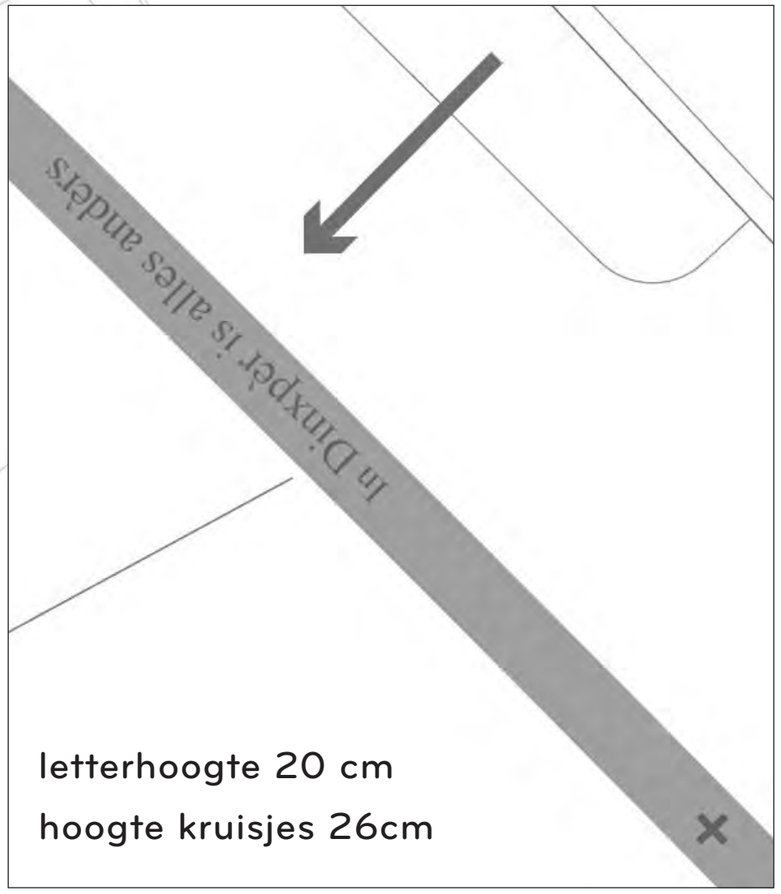
OPTIONEEL HANS KEUPER OF HELMA SNELOOPER VRAGEN

VOORSTEL OPTIE 1: SPREUKEN

VERZAMELING SPREUKEN

Spreuk:
In Dinxpèr is alles andèrs

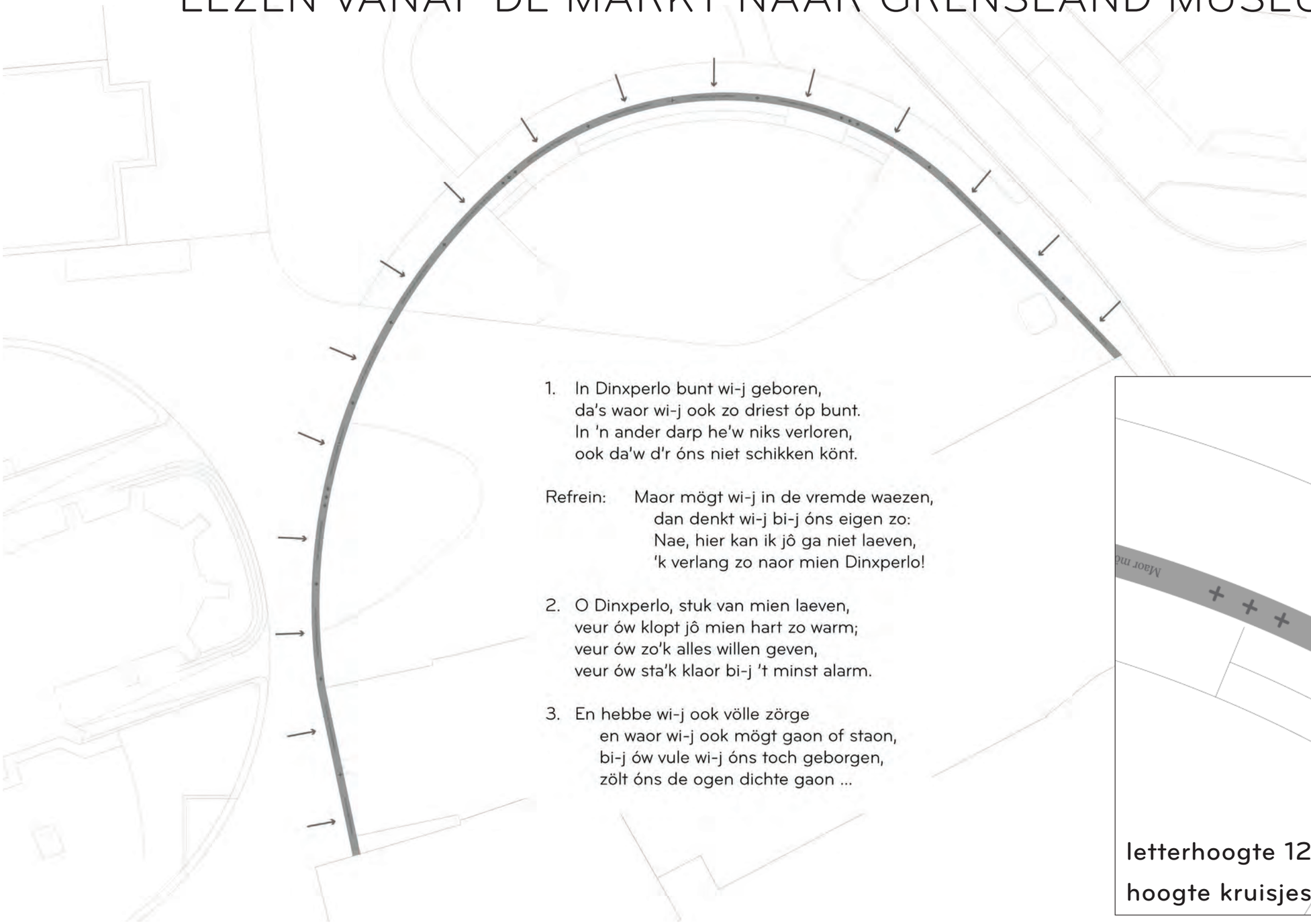
letterhoogte 20 cm

hoogte kruisjes 26cm

VOORSTEL OPTIE 2: VOLKSLIED

TOTALE VOLKSLIED

LEZEN VANAF DE MARKT NAAR GRENSLAND MUSEUM TOE

1. In Dinxperlo bunt wi-j geboren,
   da's waor wi-j ook zo driest óp bunt.
   In 'n ander darp he'w niks verloren,
   ook da'w d'r óns niet schikken könt.

Refrein: Maor mögt wi-j in de vremde waezen,
dan denkt wi-j bi-j óns eigen zo:
Nae, hier kan ik jô ga niet laeven,
'k verlang zo naor mien Dinxperlo!

2. O Dinxperlo, stuk van mien laeven,
   veur ów klopt jô mien hart zo warm;
   veur ów zo'k alles willen geven,
   veur ów sta'k klaor bi-j 't minst alarm.

3. En hebbe wi-j ook völle zörge
   en waor wi-j ook mögt gaon of staon,
   bi-j ów vule wi-j óns toch geborgen,
   zölt óns de ogen dichte gaon ...

letterhoogte 12-20cm

hoogte kruisjes 26cm

RUSTPLEKKEN LANGS DE GRENS

WAT ZETTEN WE OP HET BETON?

OVERZICHTSKAART?
AFSTANDEN TOT...?
RICHTING DINXPERLO/SUDERWICK?
'DINXPERWICK'?

INPUT FENNIGJE

BELANGRIJKE BEGRIPPEN/WOORDEN IN DINXPERWICK

1. DINXPERLO/SUDERWICK/**DINXPERWICK**
2. **SMOKKELEN/GRENSLANDMUSEUM**
3. **DOUANE**/GRENSWACHTHUISJES/BUDEKEN
4. PASPOORTCONTROLE/**SLAGBOOM**
5. GRENS '40-'45 **PRIKKELDRAAD**
6. GULDEN/DUITSE MARK/EURO
7. DIALECT/"PLAT"/**ELKAAR VERSTAAN**
8. WEEKMARKT/VISJE HALEN
9. VOETSTAP BEATRIX
10. KLEINE KERKJE/DE RIETSTAP
11. **ROUTE JOEP**/VVV

INPUT JOHANNES

FOTO SERIE 'DE HEELWEG IN GOEDE EN SLECHTE TIJDEN'

1

2

3

4

5

6

7

Fotoserie 1900 - 2015

1. Aankomst van de postkoets rond 1900
2. Nederlandse grensversperring 1914-1918
3. Voor de grensversperring in 1939
4. Duitse prikkeldraadversperring 1939-1945
5. Grensversperring van de Geallieerden 1945-1949
6. Enkele jaren voor de opening van de Europese grenzen
7. "Grensmarkt" in 2015

https://dinxperwick.info/nl/5-de-heelweg-in-goede-en-slechte-tijden-een-fotoserie/#

INPUT JOHANNES

SPREEKWOORDEN OP DE TWEE ZIJWANDEN VAN DE BANKJES

„HEBT MAN DEN BLICK, SO SIEHT MAN KEINE GRENZEN"

HET SPREEKWOORD: "BETER EEN GOEDE BUUR DAN EEN VERRE VRIEND".

VOORSTEL

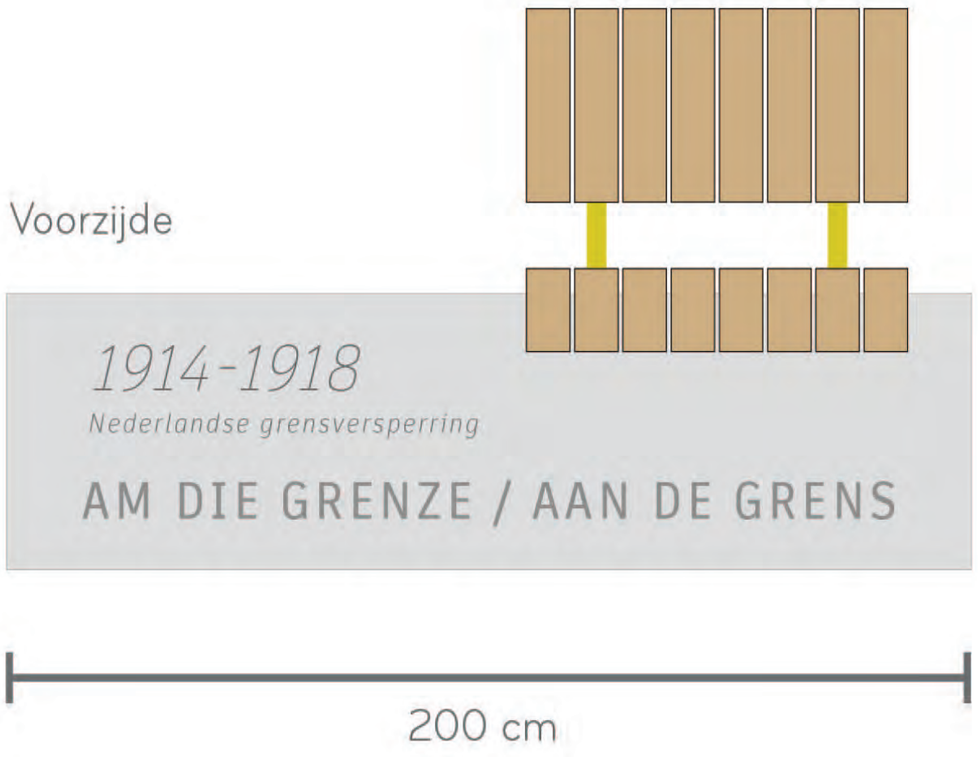
DE HEELWEG IN GOEDE EN SLECHTE TIJDEN

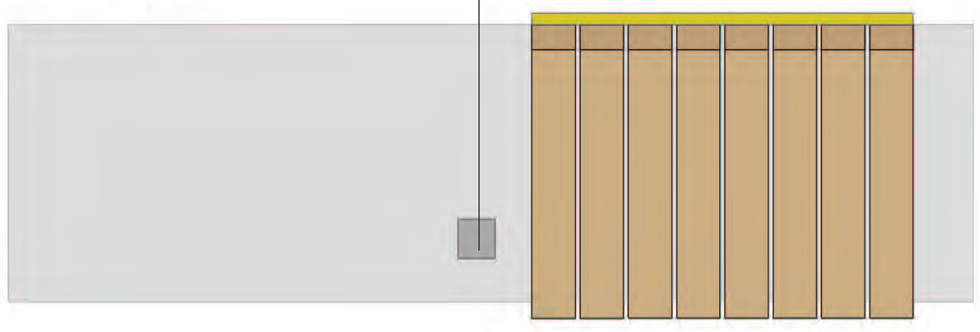
Betonnen element van 200 cm met een houten zitvlak van 75 cm

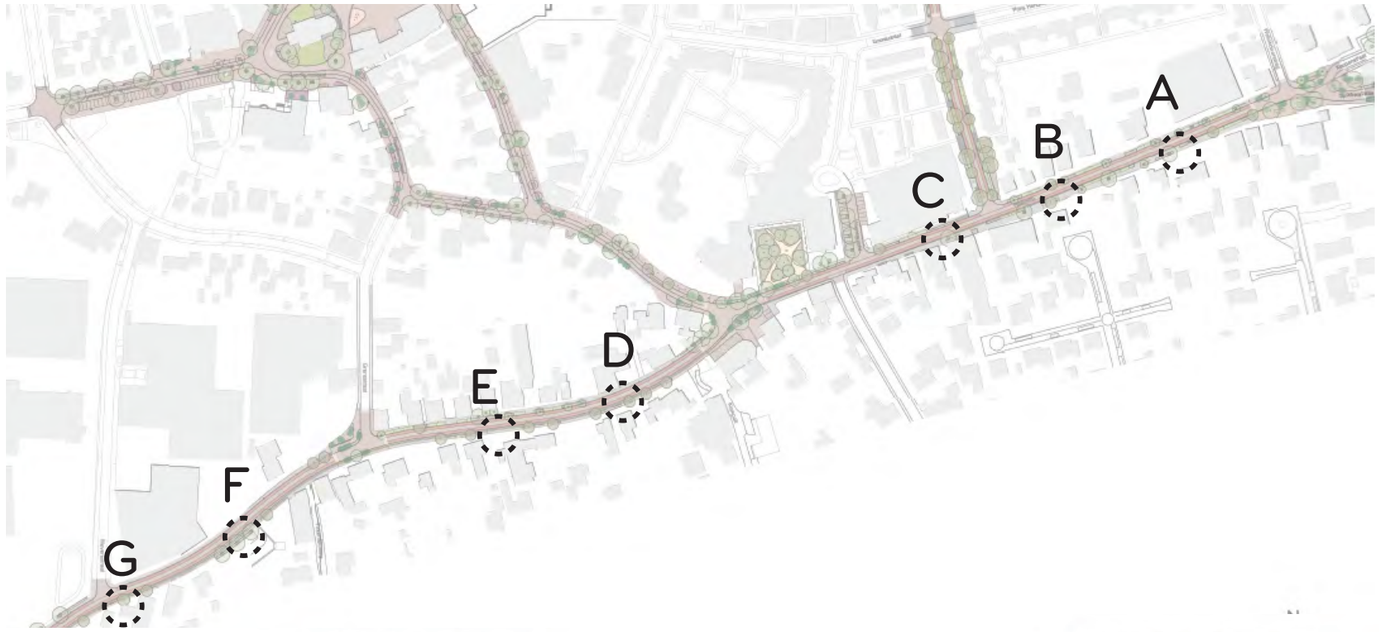
- Jaartal aan de voorzijde
- Woord of zin dat grens in die tijdsperiode duidt
- titel 'Am die grenze / Aan de grens'

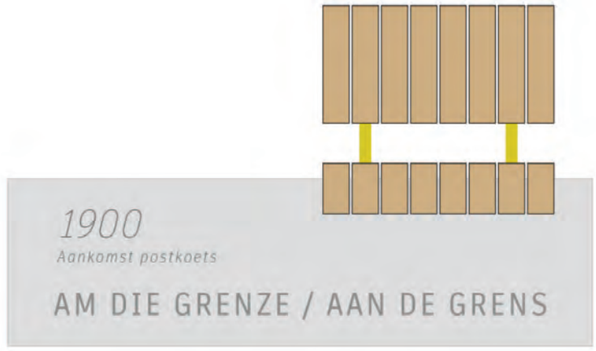
Met QR-Code is de foto en het verhaal erachter te zien/lezen/beluisteren

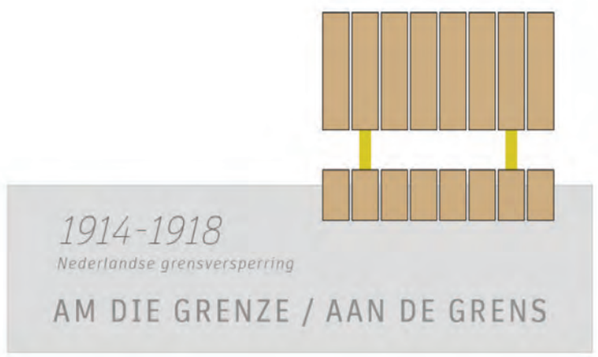

VOORSTEL

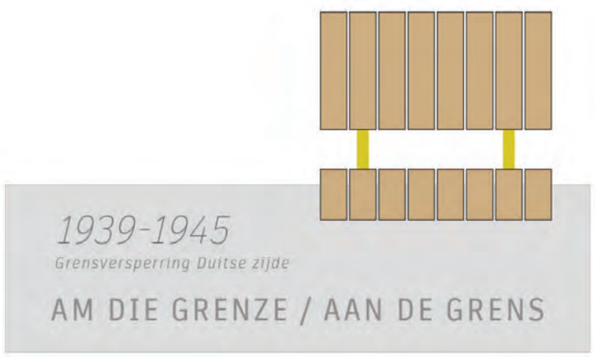

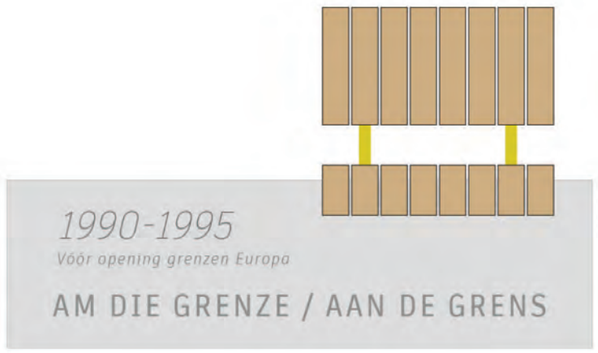
A

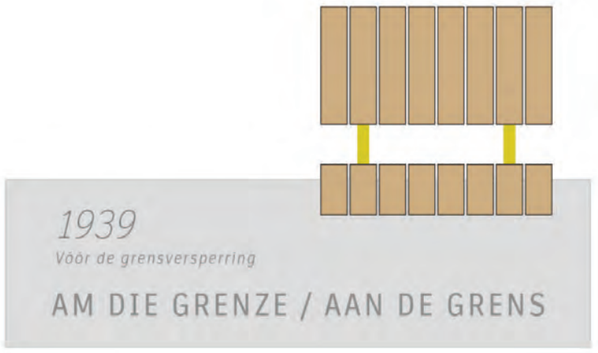
B

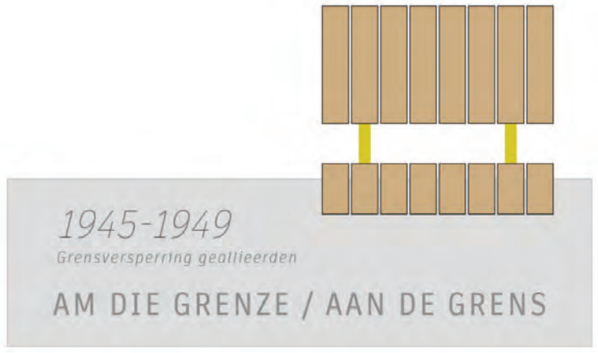
D

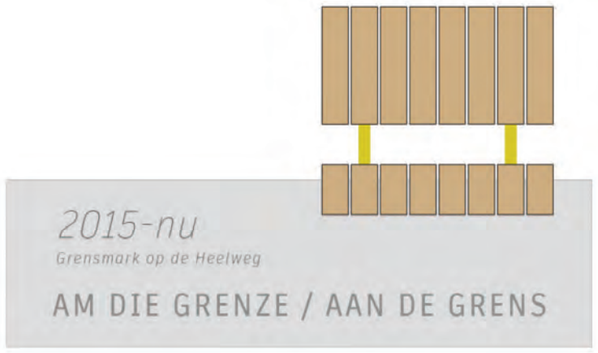
F

C

E

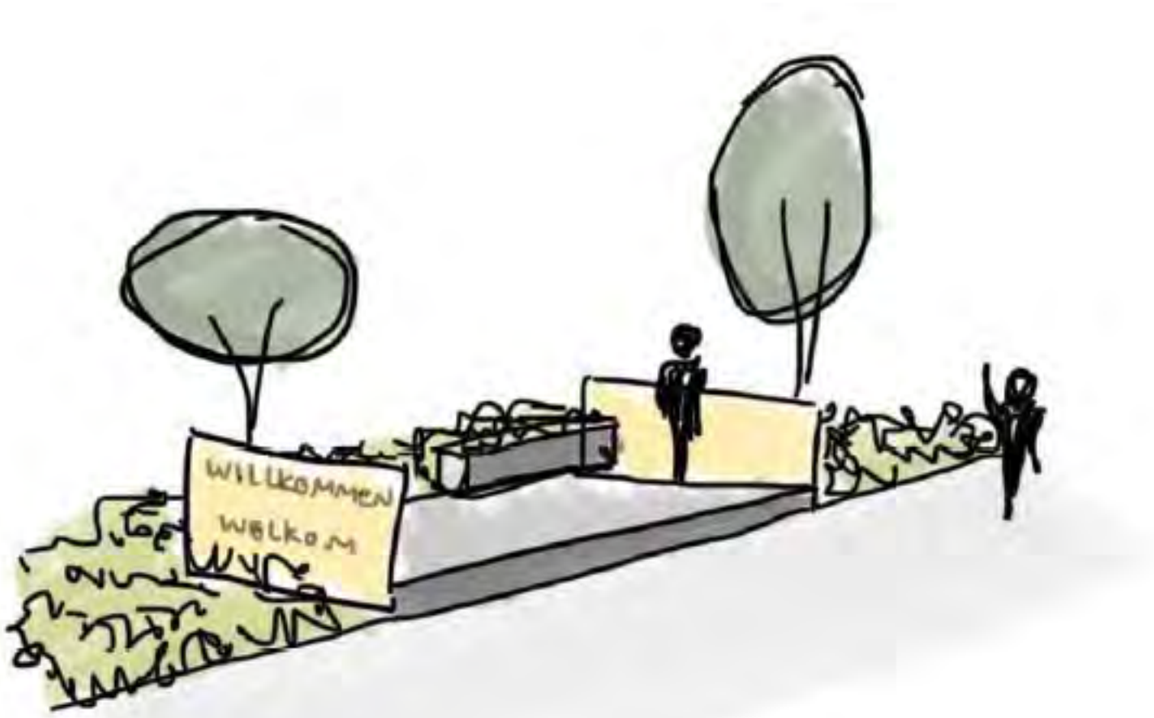
G

DE HOTSPOTS

2 HOTSPOTS:
VERLIJFSPLEK BIJ ENTREES DORPEN

INPUT JOHANNES

Kristina Leko panelen

De informatie van de panelen gebruiken, dit kan op verschillende manieren - Gele panelen, interactievezuil, geluidsfragmenten of QR - codes.

Der Wochenmarkt in Dinxperlo ist bei den Deutschen beliebt. Unsere Kundschaft sind überwiegend Deutsche, die aus Bocholt und aus dem Münsterland kommen. Wir sprechen alle Deutsch. Manchmal sprechen wir sogar die niederländischen Kunden auf Deutsch an. Die Grenzlage ist immer schon günstig für die Geschäfte gewesen.
Destijds begon men met het herstel van de bruggen. Toen wij met een groep aan het begin van de jaren 60 voor de eerste keer de andere kant van de grens bezochten, kwam een oude man op ons af, die ons vroeg "Hebben jullie mijn fiets teruggebracht?" Duitse soldaten hadden hem zijn fiets afgenomen. Dit heeft mij erg veel pijn gedaan. Zo heb ik dat in jaren 60 ervaren en nu soms nog. Als christenen moeten wij echter het verleden, de religieuze verschillen en nationaliteiten achter ons laten. Voor ons christenen bestaan er geen buitenlanders, die mogen voor ons niet bestaan.
Stirbt die Schule, stirbt auch das Dorf. In Dinxperlo geboren, in Deutschland aufgewachsen, habe ich immer zwischen Suderwick und Dinxperlo gelebt. Anfang der 1960er Jahre bekam ich meinen Traumjob: die Leitung der Grundschule in Suderwick. Jahrelang konnte ich dort dafür sorgen, dass wir grenzübergreifende Projekte machen. Leider haben wir keine Schule mehr in Suderwick. Eine Europa-Schule in Suderwick würde allen gut tun. Ist es nicht das traurigste Ereignis, wenn ein Schulgebäude abgerissen wird?
Wij hebben altijd de kleuterschool in Dinxperlo bezocht – ik in de jaren 70 en mijn kinderen in de jaren 2000. Daardoor spreken alle kinderen in Suderwick Nederlands en daarop zijn wij trots. Maar er is nog veel nodig om dichter bij elkaar te komen. Een voorbeeld: bij het ophalen van de kinderen bleven wij, Duitse moeders, altijd aan de ene en de Nederlandse moeders altijd aan de andere kant staan. In onze school is veel gedaan om ons tot elkaar te brengen. Fietsexamens werden voor Duitse en Nederlandse kinderen gezamenlijk afgenomen. De ouders schreven samen de examenverslagen.

Voorgestelde citaten

„Mein ganzes Leben lang habe ich Freunde auf der anderen Seite der Grenze gesucht und auch gefunden. Sie fragen: Warum? Wahrscheinlich, weil der Verlust meines Bruders, der als Zwangsarbeiter in Deutschland gearbeitet hat, so schmerzhaft war.

Ich musste die Deutschen finden, um zu vergeben. Und warum?, fragen Sie nochmal. Um nicht zu vergessen. Um in Frieden zu leben."

"Ieder sprak zijn eigen taal maar men verstond elkaar..."

INPUT JOHANNES

Info/foto's douane kantoren

De geschiedenis over de verschillende douanekanteren-/blokkades bij de grensovergang oost.

- Straks ook een hotspot Brüggenütte?

Info/foto's grenshekken

De grens door de jaren heen aan de hand van foto's en tekst

Info/foto's 'vom Deutschen Eck' und Michaels Kirche'

De geschiedenis van de Deutsches Eck en Michaelskirche in tekst en beeld - wat is er beschikbaar?

Informatiepaneel (interactief)

Een (interactief) informatiepaneel (LED) zou kunnen worden gebruikt voor een afwisselende presentatie van de vele extra informatie die over Dinxperwick bekend is.

Plaatsnaambord (Dinxperwick)

Een herhaliing van het plaatsnaambord ergens bij de hotspot

INPUT JOHANNES

Beeld - 'waor oaver praot zi'j?'

Een beeld ter hoogte van Careaz Dr. Jenny.
Dezelfde stijl als als de beelden met het thema
'Als de duanier de smokkelaar ontmoet'

Het thema van dit nieuwe beeld zou kunnen zijn: "Waor oaver praot zi'j?" en toont twee grensgangers die een gemoedelijk oneronsje hebben, misschien zittend op een bankje. Misschien staand.

INPUT HOTSPOT

SAMENVATTING

Citaten - Kristina Leko panelen (informatiezuil, QR-code, geluid)

Foto's/informatie over douanekantoren/barrières - grenshekken - 'vom Deutschen Eck und Michael Kirche '

Fotoserie 'De Heelweg in goede en slechte tijden' ***< gebruikt bij bankjes***

Voorgestelde spreekwoorden

Standbeeld

Interactief LED-informatiepaneel - leven op de grens

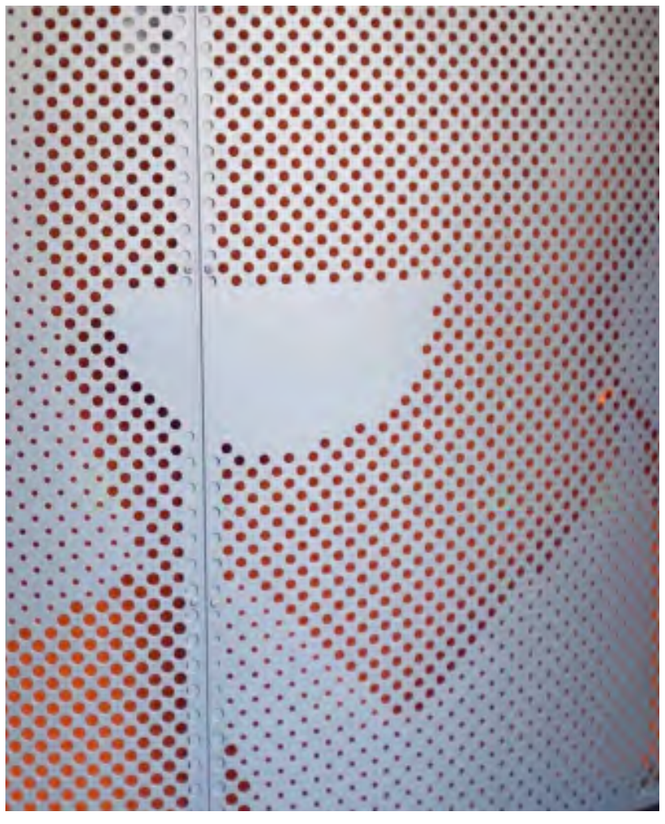
Plaatsnaambord - Dinxperwick

VOORSTEL

BUITENZIJDES

Dinxperwick + grenzeloos europa grenzenlos

duiding locatie op historische kaart

VOORSTEL HOTSPOTS

BINNENZIJDES

QR codes met link naar gesproken teksten & beeld

1 zijde Christina Leko

1 zijde:
Sporkerstrasse: 'grensversperringen'
Kwikkelstraat: 'verbindingen over de grens'

VOORSTEL HOTSPOTS

SPORKERSTRASSE

Buiterste platen:
historische kaart
+ DINXPERWICK

Binnenzijde 1:
Quote Kristina Leko
paneel + QR naar
gesproken verhalen

Binnenzijde 2:
'grensblokkades'
informatie over
douanekantoren,
grensversperringen,
grenscontroles, ...

VOORSTEL HOTSPOTS

KWIKKELSTRAAT

Buiterste platen:
historische kaart
+ DINXPERWICK

Binnenzijde 1:
verbindende verhalen
beide zijdes, bv
informatie over 'Zum
Deutchen Eck'

Binnenzijde 2:
Quote Kristina leko
paneel + QR naar
gesproken verhalen

Grensbeleving 21 mrt 2023 09.30uur

Input besproken johannes/freek & Fennigje & Marijke/Theo Boland.

Grenslijn Prins Clausplein

- Twijfel over toepassing van het volkslied; Kent iedereen het Dinxper's volklied wel?
- Hans Keuper benaderen via Freek aan Bertie Bussink voor input op inhoudelijke teksten / spreuken
- Ook Duitse woorden / grensoverschrijding / verbinding meenemen
- Verhaalvorm is mooier dan losse woorden(?)
- Bij toepassen van spreuken: 'In Dinxper is alles anders' misschien 1 keer, hoeft niet perse, en zeker niet te vaak. Ook beetje negatief.

100m bankjes langs de grens (dus niet de hotspot)

- Voorstellen okra/laura besproken als tijdlijn, met de QR code per bankje en gebruik bestaande fotoserie Dinxperwick.info (5. Der Heelweg in guten und schlechten Zeiten – eine Fotoserie – Willkommen bei DINXPERWICK.INFO!). Op alle foto's van Johannes zie je kenmerkend het Huis op de splitsing Kwikkelstraat.
- Voorstel johannes freek om wel 1 foto (bij taverne/brug) te plaatsen om te triggeren naar de QR code. Na enige discussie is afgesproken een extra erfgoedpaneel te plaatsen bij de Taverne in huidige stijl erfgoedpanelen. Met 2 foto's van de tijdslijn er op, om naar de fotoserie achter de QR code op de nieuwe bankjes te verwijzen.
- Het uitwerken van de achterliggende internet pagina voor de Heelweg, de inhoud, en het beheer en de kosten komt later. Het gaat nu om het idee voor de aanleg.
- Bankjes teksten moeten 2-talig zijn (let op: Am Die Grenze = Am Der Grenze)
- Voor de website: Tijdlijn / teksten details over de jaartallen later exacter uitwerken.
- Toevoegen in de tijdslijn: 1939 was alleen de grenszone gebouwd maar de echte overval /inval was 1940.
- Toevoegen in de tijdslijn: De bouw van de Heelweg in 2025 als foto moment
- (dus ipv 7 worden het 9 bankjes)

HOTSPOTS

- Rvs platen met dinxperwick & kaart aan buitenzijdes hotspots. Door gaatjes erin komt gele achtergrond er doorheen.
- Binnenzijdes stalen gele platen met QR code; link naar website met alle huidige Kristina Leko quotes, ingesproken.
- Op de teksten aan de binnenkanten (Kristina Leko quotes) wordt enthousiast gereageerd.
- Verzoek: Kerk Dinxperlo ook toevoegen aan historische plankaart buitenzijdes(nu alleen Heelweg te zien).
- Beatrix voet en vlaggen komen terug bij hotspot Kwikkelstraat

Algemeen:

- Verzoek Freek toegezegd: kruisjes buiten projectgrenzen worden opgefrist/opnieuw geverfd (3 locaties)
- Fennigje geeft aan dat niet bij iedereen bekend is wat de büdeken precies zijn, namelijk grenswachtershuisjes. Moet dit niet beter worden toegelicht?
- Idee om aan de binnenzijde van de Büdeken panelen iets voor kinderen te doen in de toekomst? In ieder geval niet aan de buitenkant. Één paneel lager dan de rest voor kinderhoogte ziet er niet mooi uit.
- Hufterproof aandachtspunt. Ook QR codes ivm bekrassen.

DINXPERLO | SUDERWICK

DEFINITIEF ONTWERP
TERUGKOPPELING WERKGROEP GRENSBELEVING

17/04/2023

OKRA LANDSCHAPSARCHITECTEN

INHOUD

1) GRENSLIJN - PRINS CLAUSPLEIN
2) ZITPLEK TIJDSLIJN - HEELWEG
3) PANELEN HOTSPOTS - HEELWEG

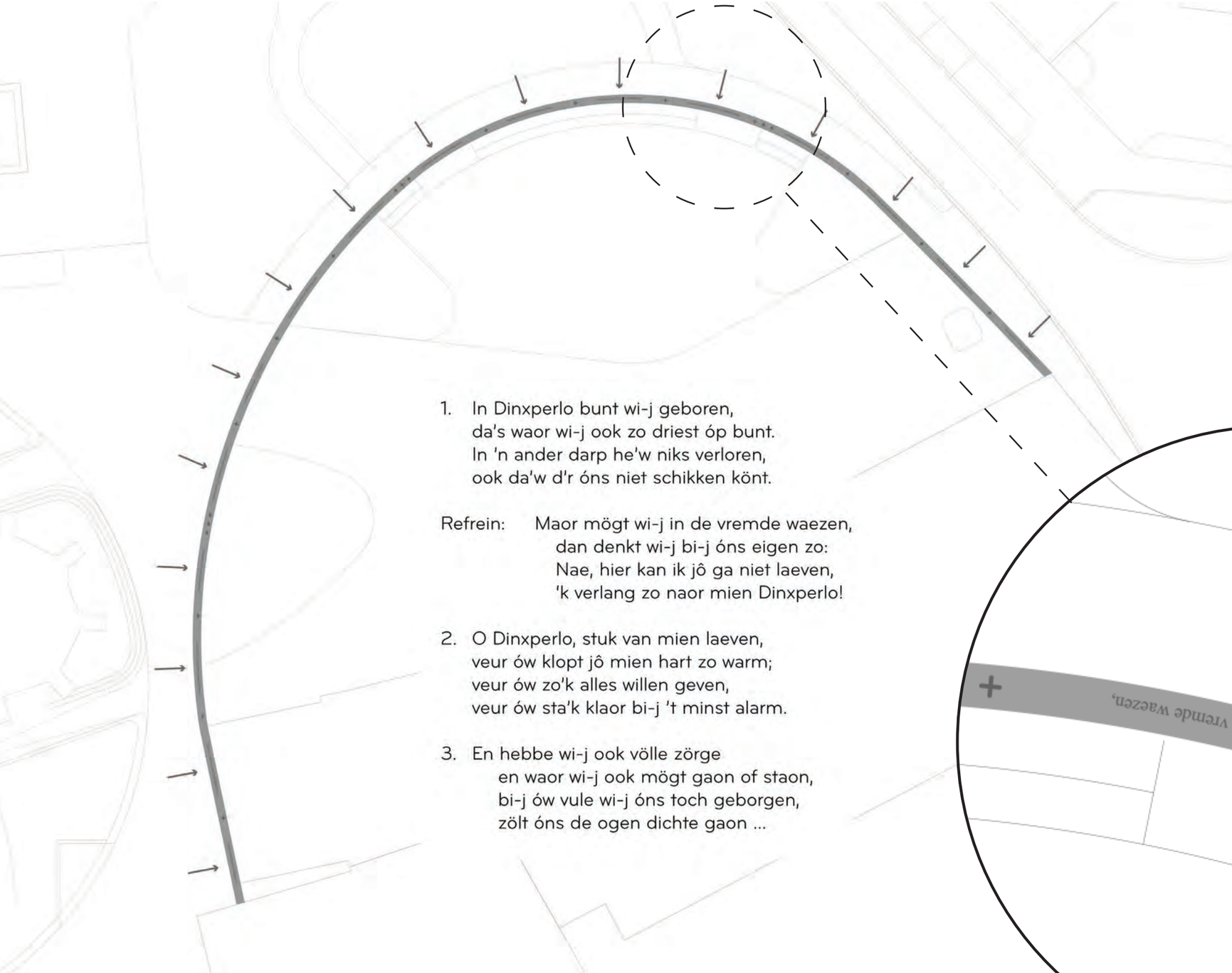
BIJLAGE: GRENSLIJN HEELWEG
BIJLAGE: AANVULLENDE UITKOMSTEN WERKGROEP

1) GRENSLIJN PRINS CLAUSPLEIN

PRINS CLAUSPLEIN

GRENSLIJN *

1. In Dinxperlo bunt wi-j geboren,
   da's waor wi-j ook zo driest óp bunt.
   In 'n ander darp he'w niks verloren,
   ook da'w d'r óns niet schikken könt.

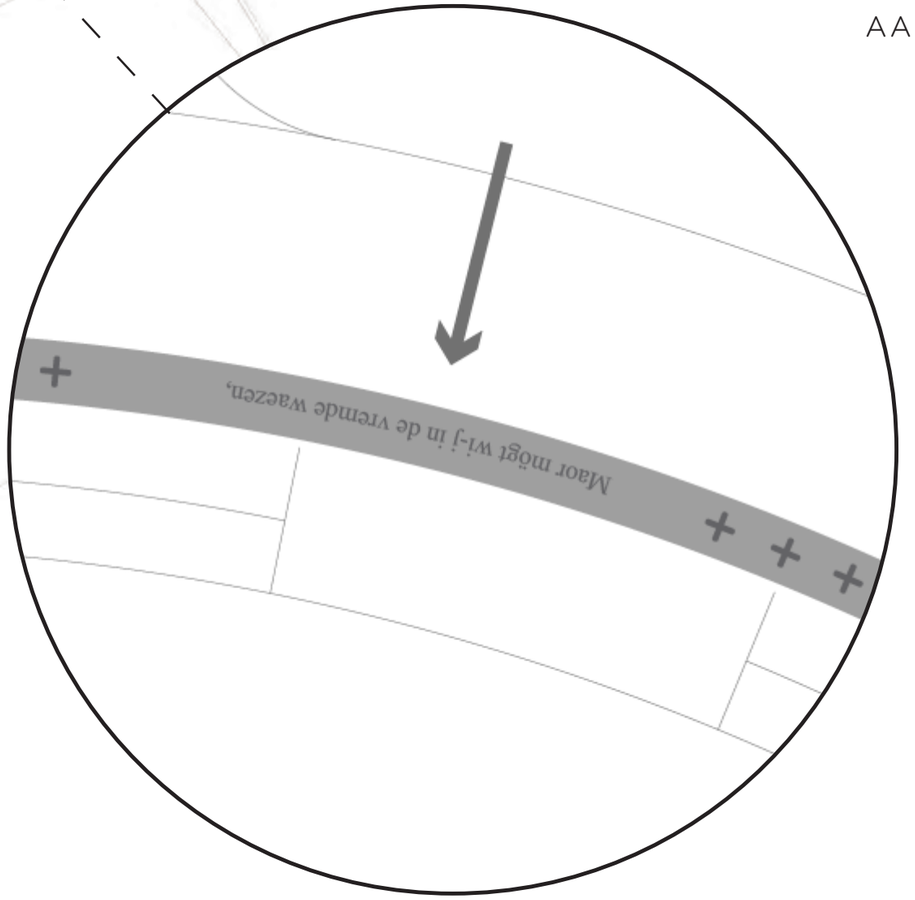
Refrein: Maor mögt wi-j in de vremde waezen,
dan denkt wi-j bi-j óns eigen zo:
Nae, hier kan ik jô ga niet laeven,
'k verlang zo naor mien Dinxperlo!

2. O Dinxperlo, stuk van mien laeven,
   veur ów klopt jô mien hart zo warm;
   veur ów zo'k alles willen geven,
   veur ów sta'k klaor bi-j 't minst alarm.

3. En hebbe wi-j ook völle zörge
   en waor wi-j ook mögt gaon of staon,
   bi-j ów vule wi-j óns toch geborgen,
   zölt óns de ogen dichte gaon ...

* DEFINITIEVE TEKST EN POSITIE TEKST AHV INPUT WERKGROEP GRENSBELEVING LATER AAN TE LEVEREN

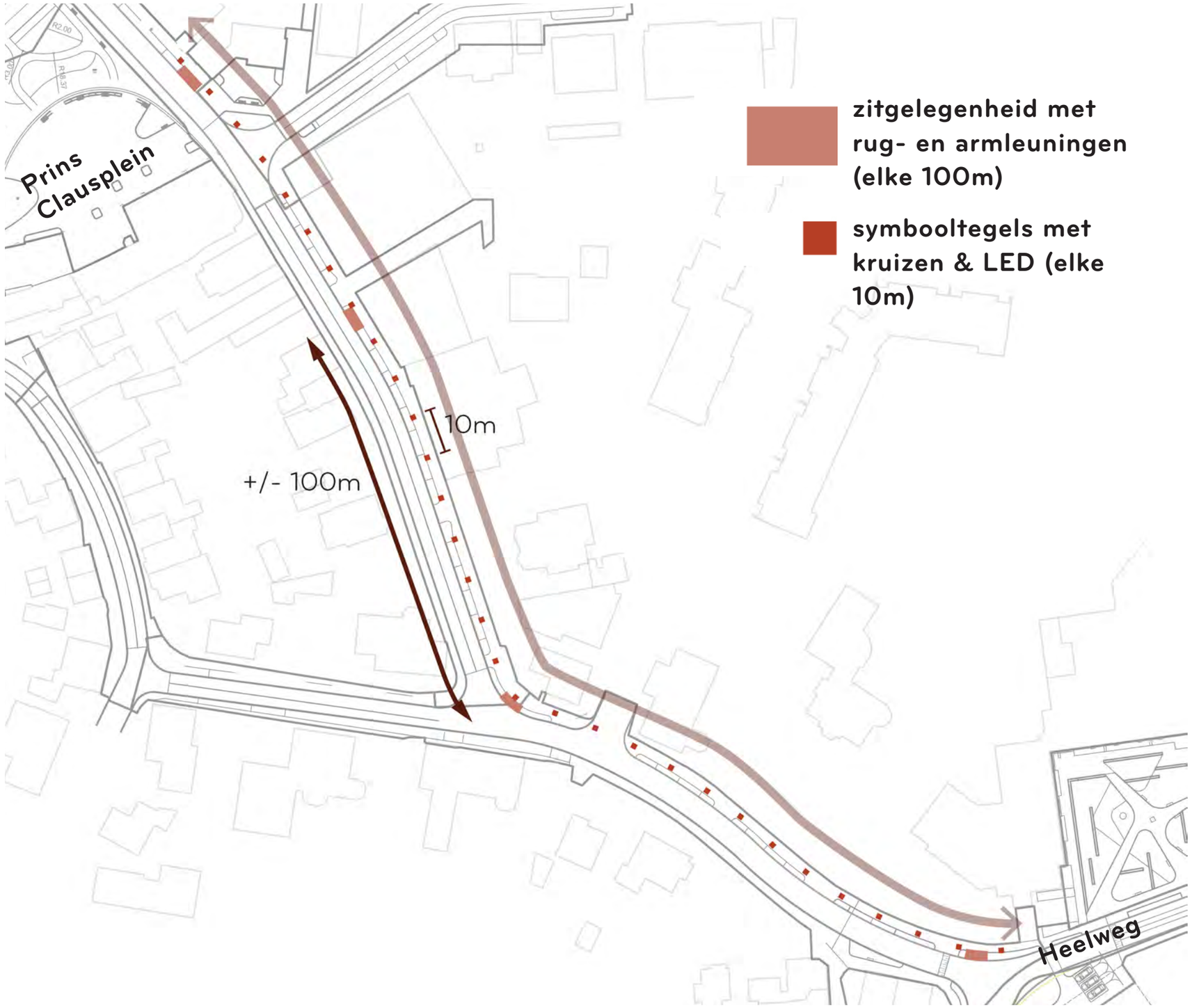
PRINS CLAUSPLEIN
GRENSLIJN

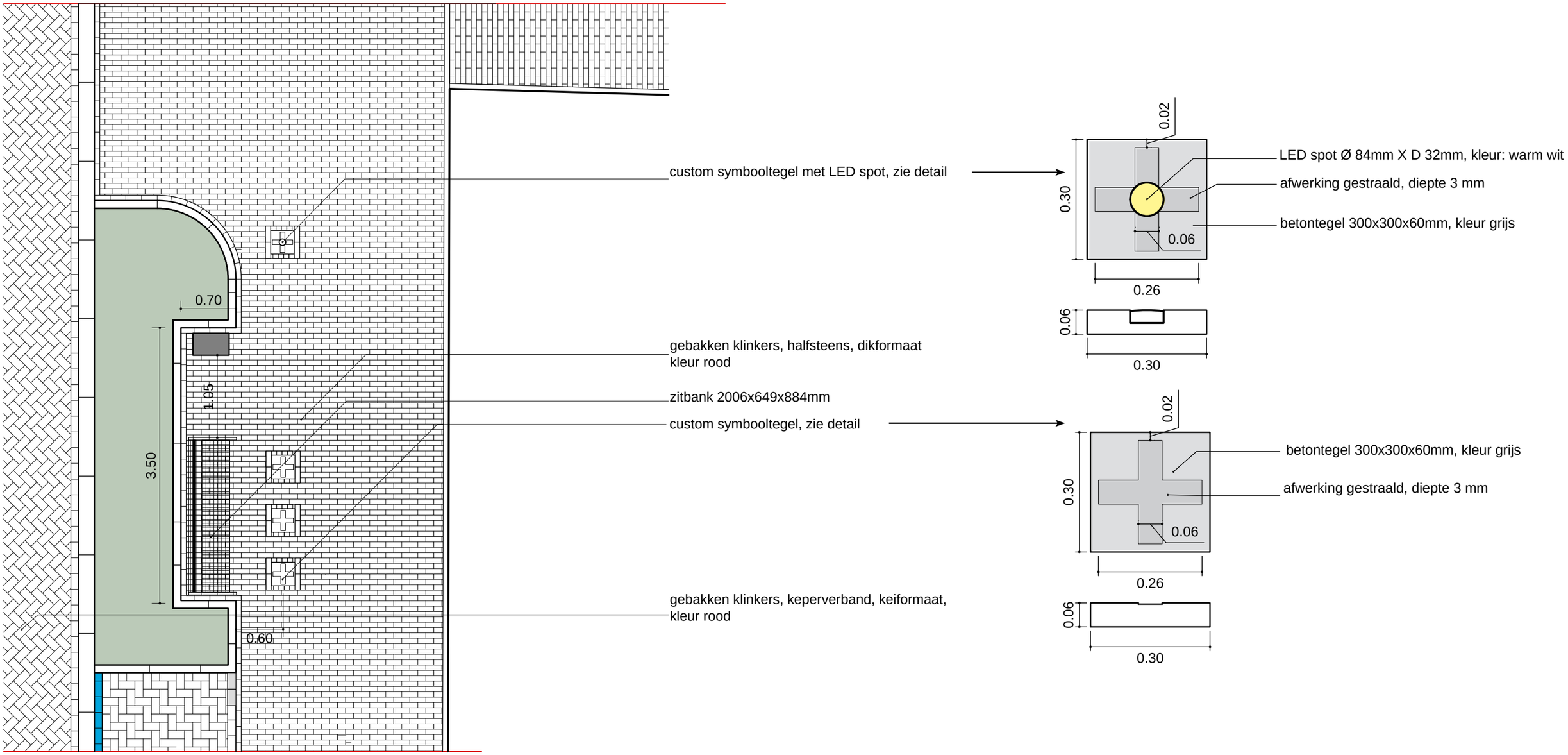
CENTRUM STRATEN

DEMENTIEVRIENDELIJKE RUSTPLEK MET GRENSTEGEL EN LED-KRUIS

CENTRUM STRATEN
DEMENTIEVRIENDELIJKE RUSTPLEK

2) ZITPLEK TIJDSLIJN HEELWEG

HEELWEG
GRENSBELEVING TIJDSLIJN BANKJES

1

2

3

4

5

7

8

Fotoserie 1900 - 2015 " 'De Heelweg in goede en slechte tijden'

1. Aankomst van de postkoets rond 1900
2. Nederlandse grensversperring 1914-1918
3. Voor de grensversperring in 1939
4. Duitse prikkeldraadversperring 1939-1945
5. Grensversperring van de Geallieerden 1945-1949
6. 1949-1963 Annexatie deel Suderwick door NL
7. Enkele jaren voor de opening van de Europese grenzen
8. "Grensmarkt" in 2015
9. Gezamelijke aanpak Heelweg en grensbeleving (2025?)

https://dinxperwick.info/nl/5-de-heelweg-in-goede-en-slechte-tijden-een-fotoserie/#

HEELWEG
GRENSBELEVING TIJDSLIJN BANKJES

Betonnen element van 200 cm met een
houten zitvlak van 75 cm

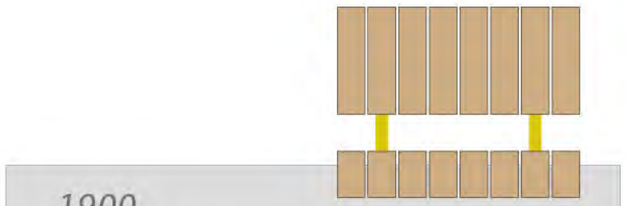
- Jaartal aan de voorzijde
- Woord of zin dat grens in die tijdsperiode duidt
- titel 'An der Grenze / Aan de grens'

Met QR-Code is de foto en het verhaal erachter te
zien/lezen/beluisteren

HEELWEG
GRENSBELEVING TIJDSLIJN BANKJES

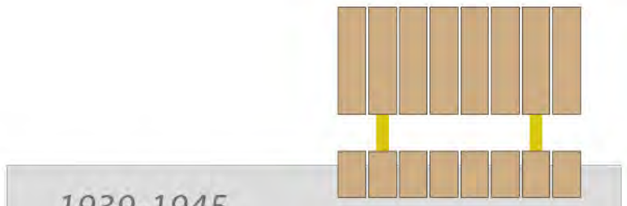
1

2

3

4

5

6

7

8

9

3) PANELEN HOTSPOTS HEELWEG

HEELWEG
GRENSBELEVING 'HOTSPOT' SPORKERSTRASSE

Sporkerstrasse: Grensversperringen

Buitenste platen:
historische kaart
+ DINXPERWICK

Binnenzijde 1:
Quote Kristina Leko
paneel + QR naar
gesproken verhalen

Binnenzijde 2:
'grensblokkades'
informatie over
douanekantoren,
grensversperringen,
grenscontroles, ...

HEELWEG
GRENSBELEVING 'HOTSPOTS' KWIKKELSTRAAT

Kwikkelstraat: verbinding over de grens

Buitenste platen: historische kaart + DINXPERWICK

Binnenzijde 1: verbindende verhalen beide zijdes, bv informatie over 'Zum Deutchen Eck'

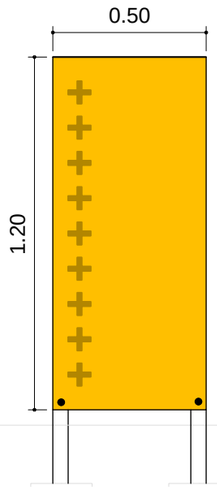

Binnenzijde 2: Quote Kristina leko paneel + QR naar gesproken verhalen

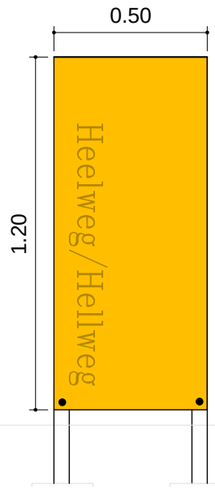

HEELWEG

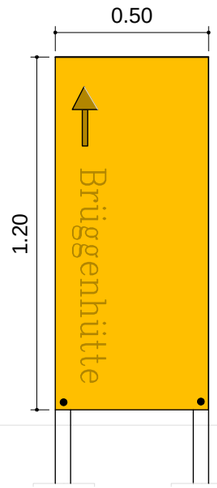
GRENSPANELEN INDUSTRIESTRAAT / GRENSSTRAAT
(BIJ BANKJES NR.7&9 VAN DE TIJDSLIJN)

STANDAARD ACHTERZIJDE

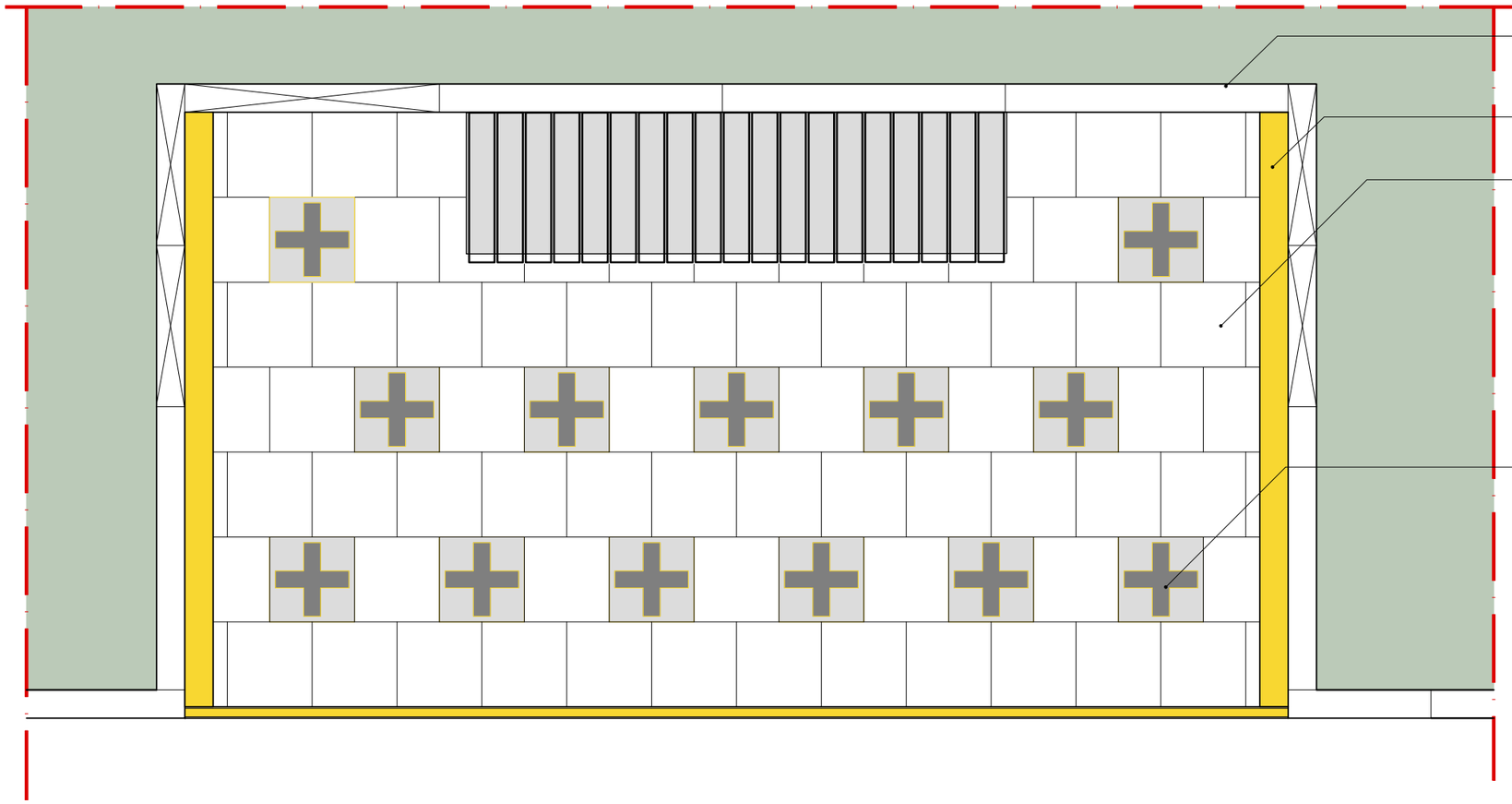

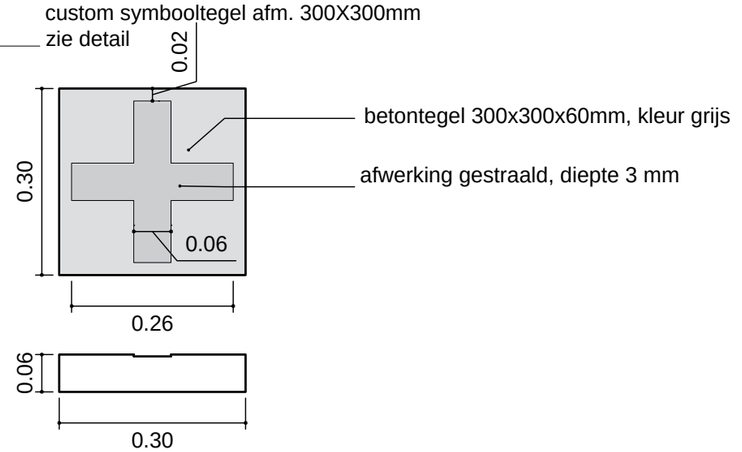
VOORZIJDE

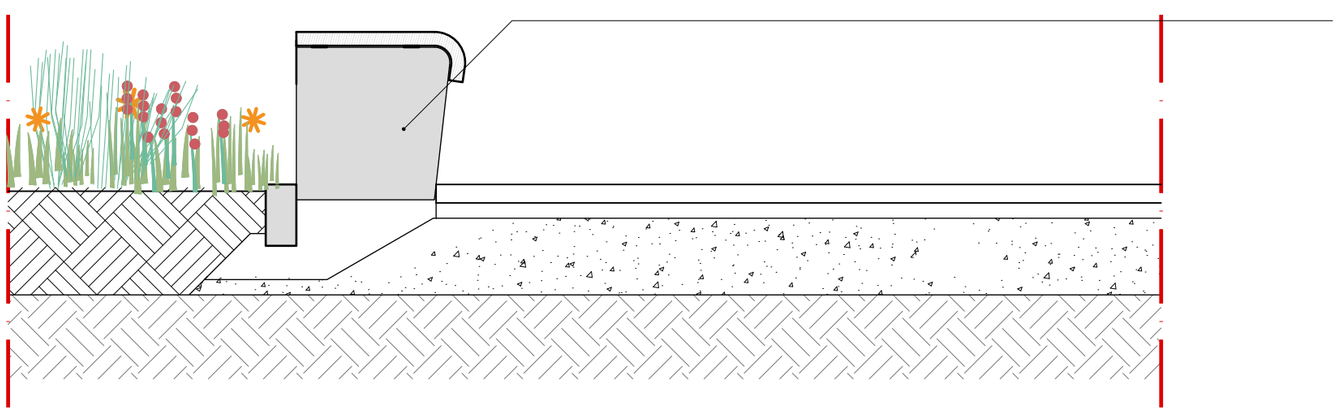

VOORZIJDE

HEELWEG
HOTSPOT SPORKERSTRASSE

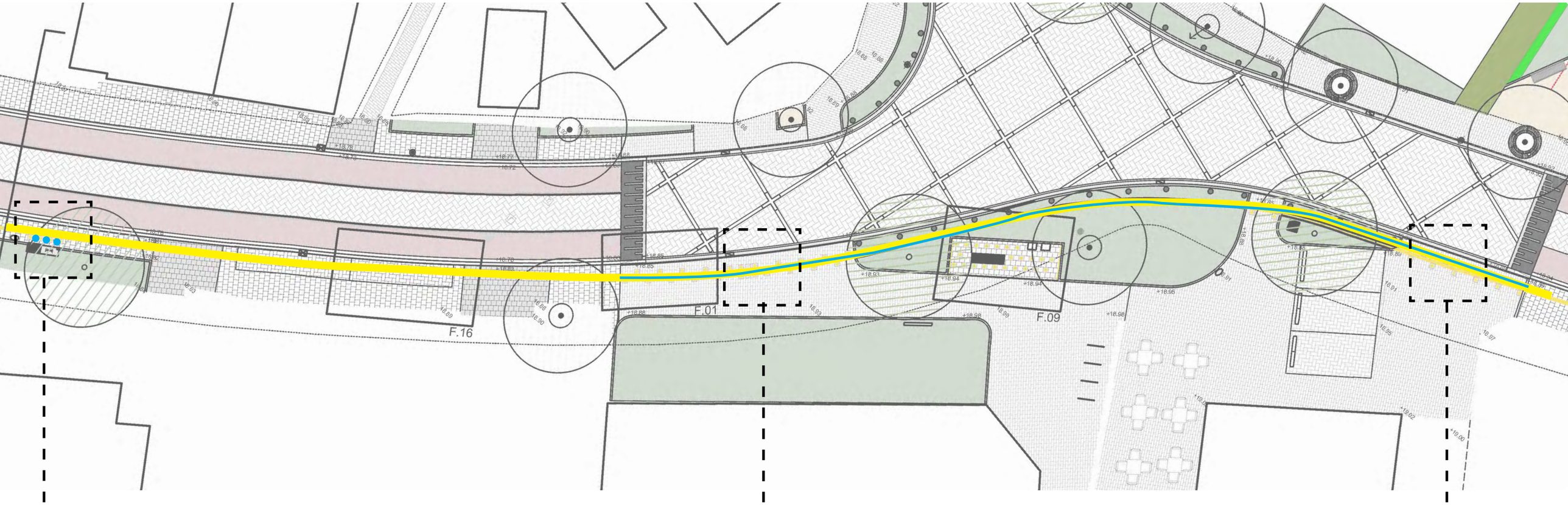

BIJLAGE: GRENSLIJN HEELWEG

HEELWEG
GRENSLIJN STANDAARD

Grenslijn standaard: doorlopende gele rij kasseien, zonder LED, zonder plusjes. Van Industriestraat tot Sporkerstrasse

detail uitzondering 1:

Grenslijn plusjes +++

+ Solar LED pucks •••

bij bankjes tijdslijn

detail uitzondering 2:

Grenslijn plusjes, verspringend + + + + + +

+ LED lijn binnen plein hotspot

detail uitzondering 3:

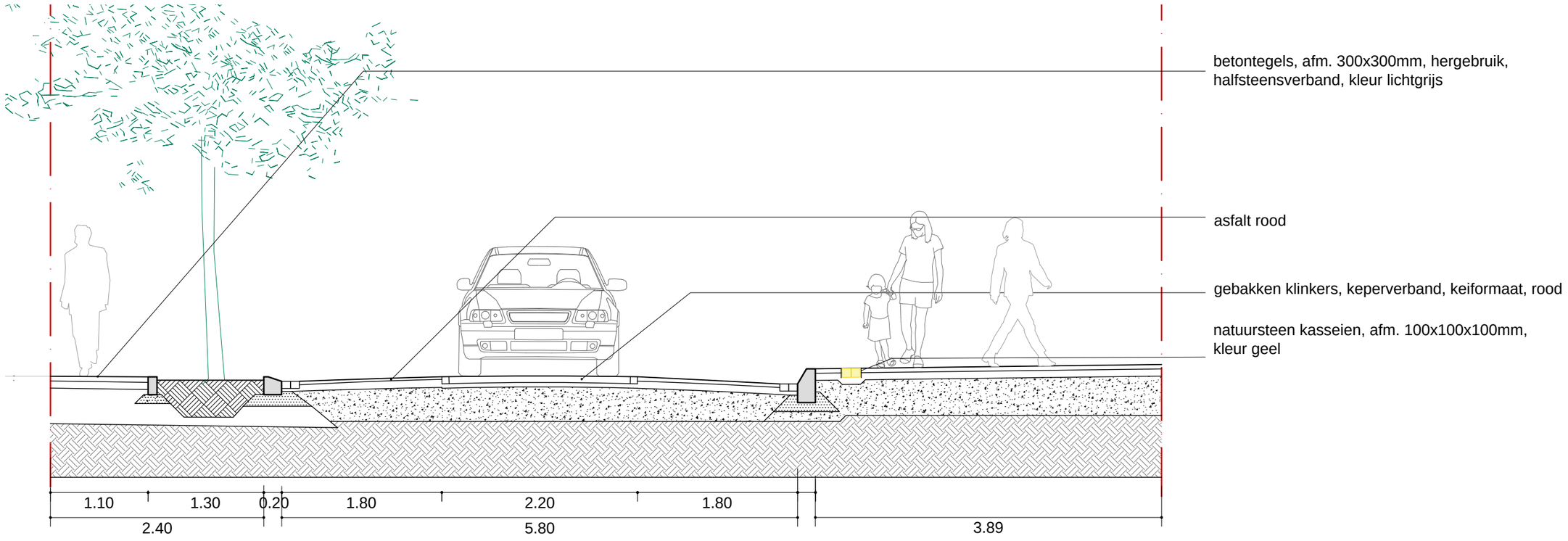
Grenslijn plusjes, verspringend + + + + + +

+ LED lijn binnen plein hotspot

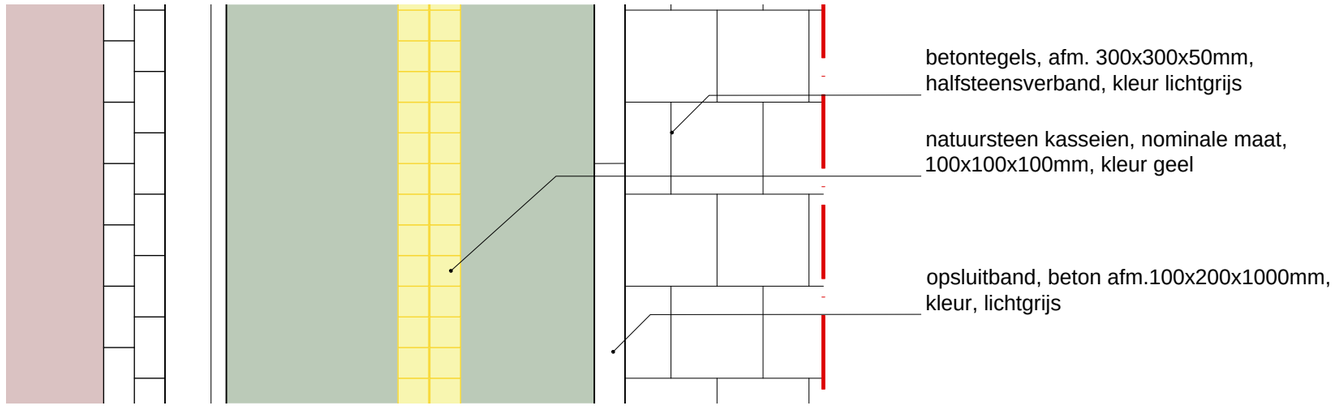
+ voetstap Beatrix

HEELWEG
GRENSLIJN STANDAARD

Grenslijn in de stoep

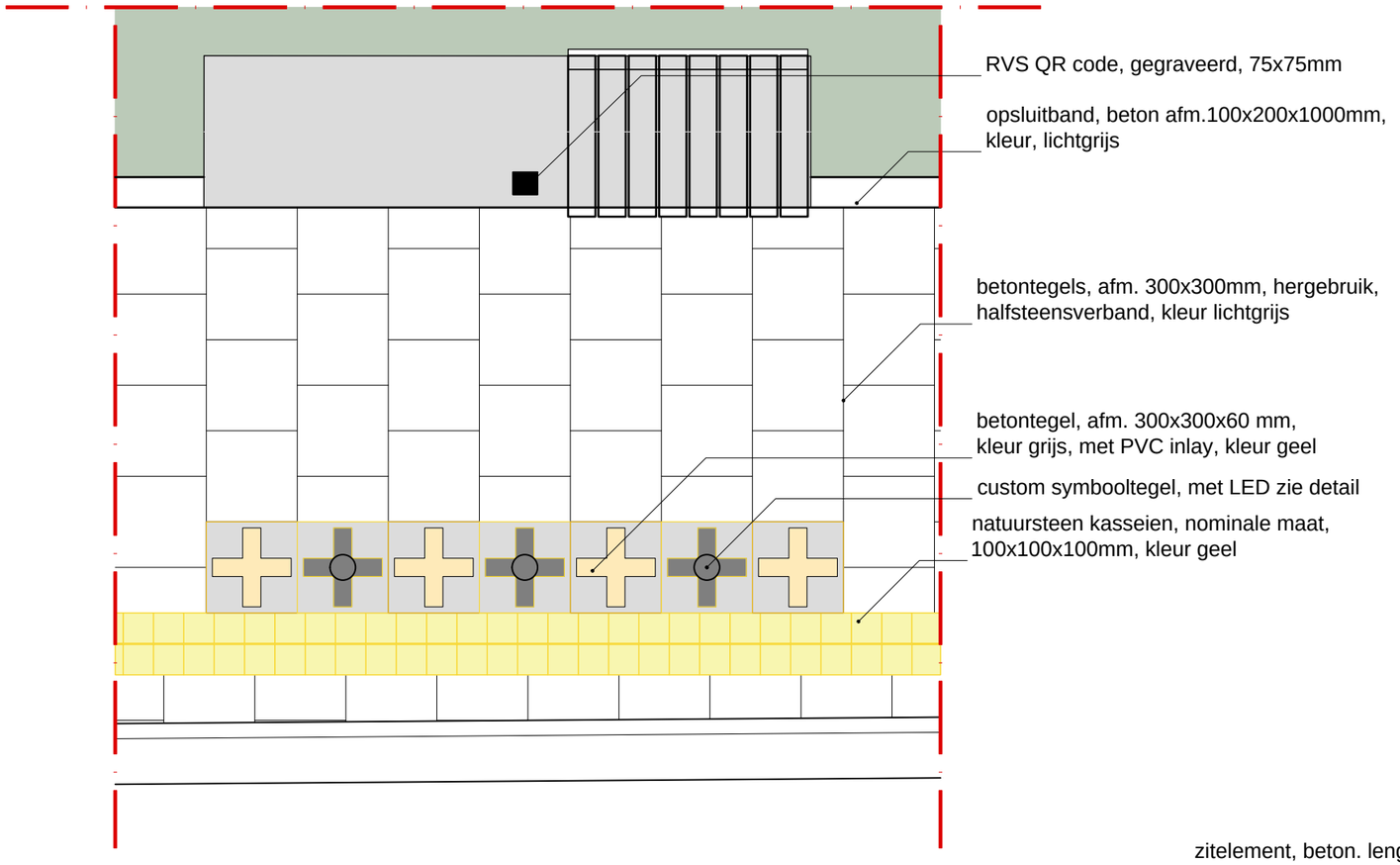

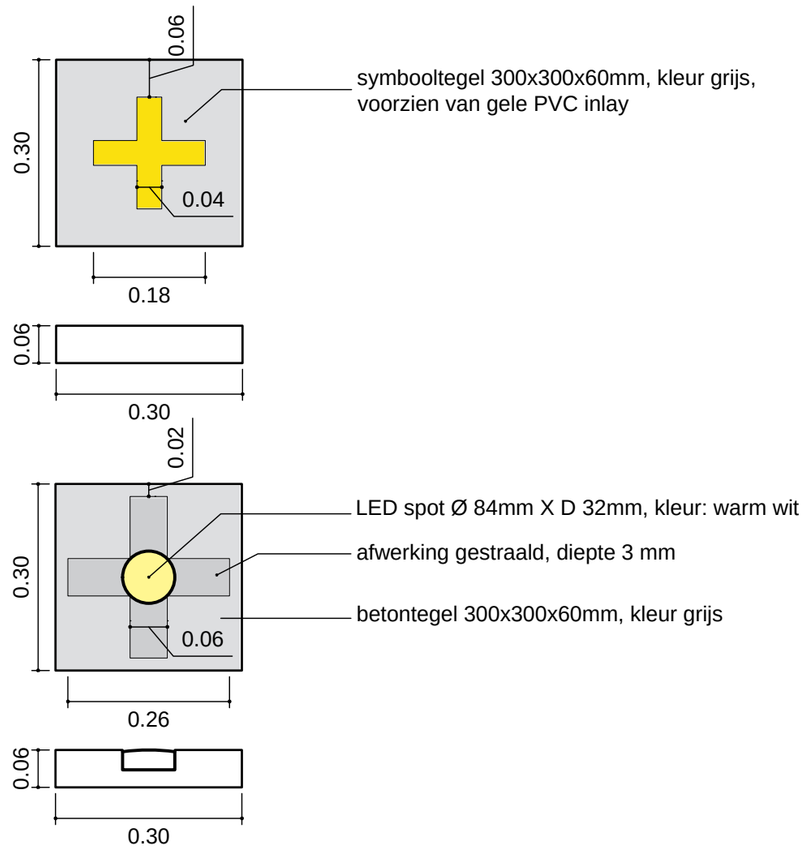
Grenslijn in groenvak

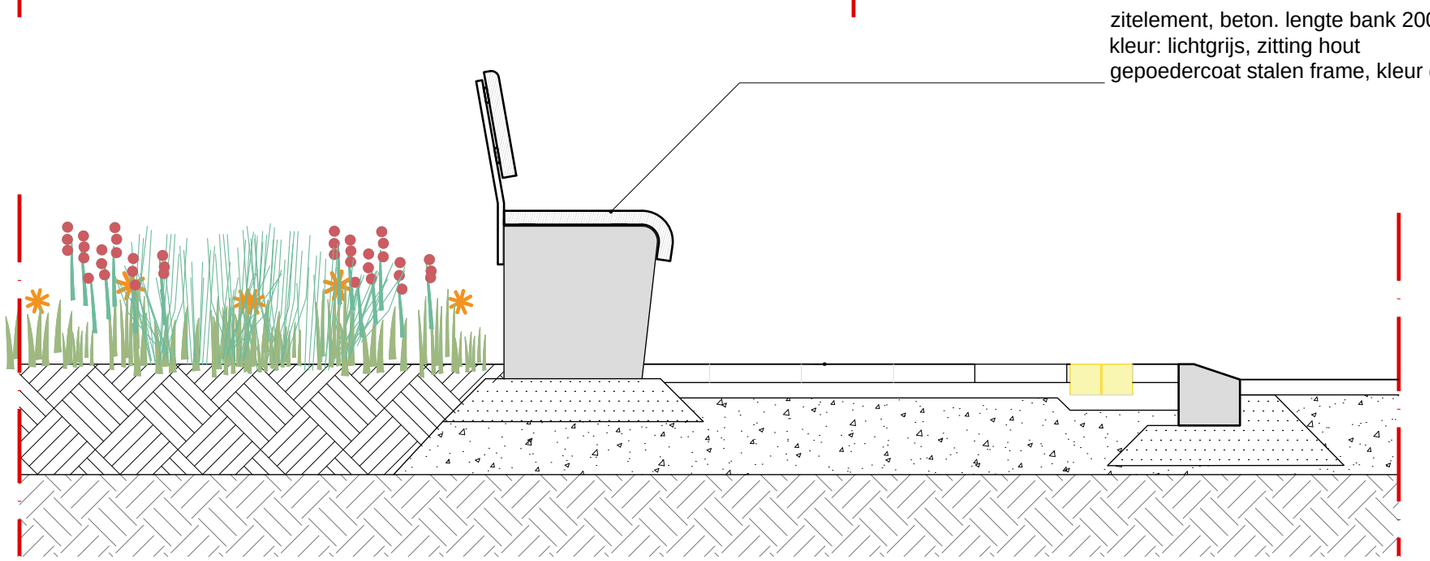

HEELWEG - DETAIL 1

GRENSLIJN ZITPLEK TIJDSLIJN. ELKE CA. 100M

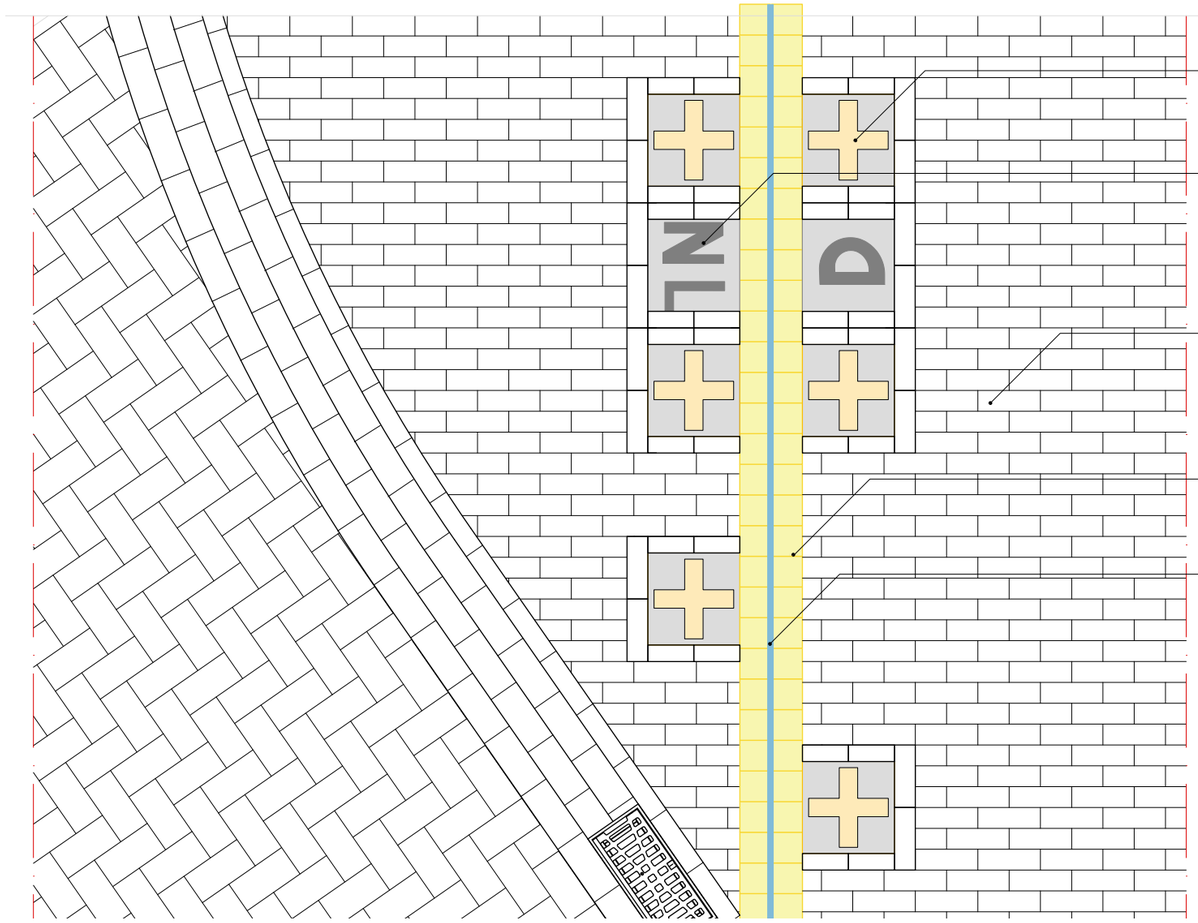

HEELWEG - DETAIL 2

GRENSLIJN HOTSPOT SPORKERSTRASSE

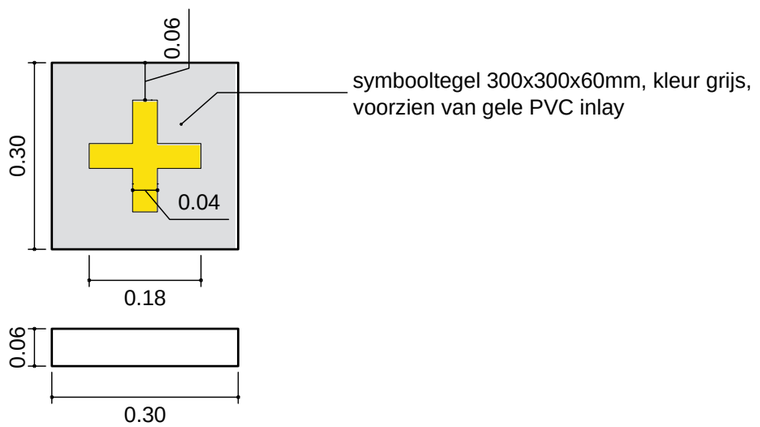
betontegel, afm. 300x300x60 mm,
kleur grijs, met PVC inlay, kleur geel

betontegel, grenstegel, afm. 300x300x60 mm,
kleur grijs, met PVC inlay, kleur grijs

gebakken kleiklinkers

natuursteen kasseien, nominale maat,
100x100x100mm, kleur geel

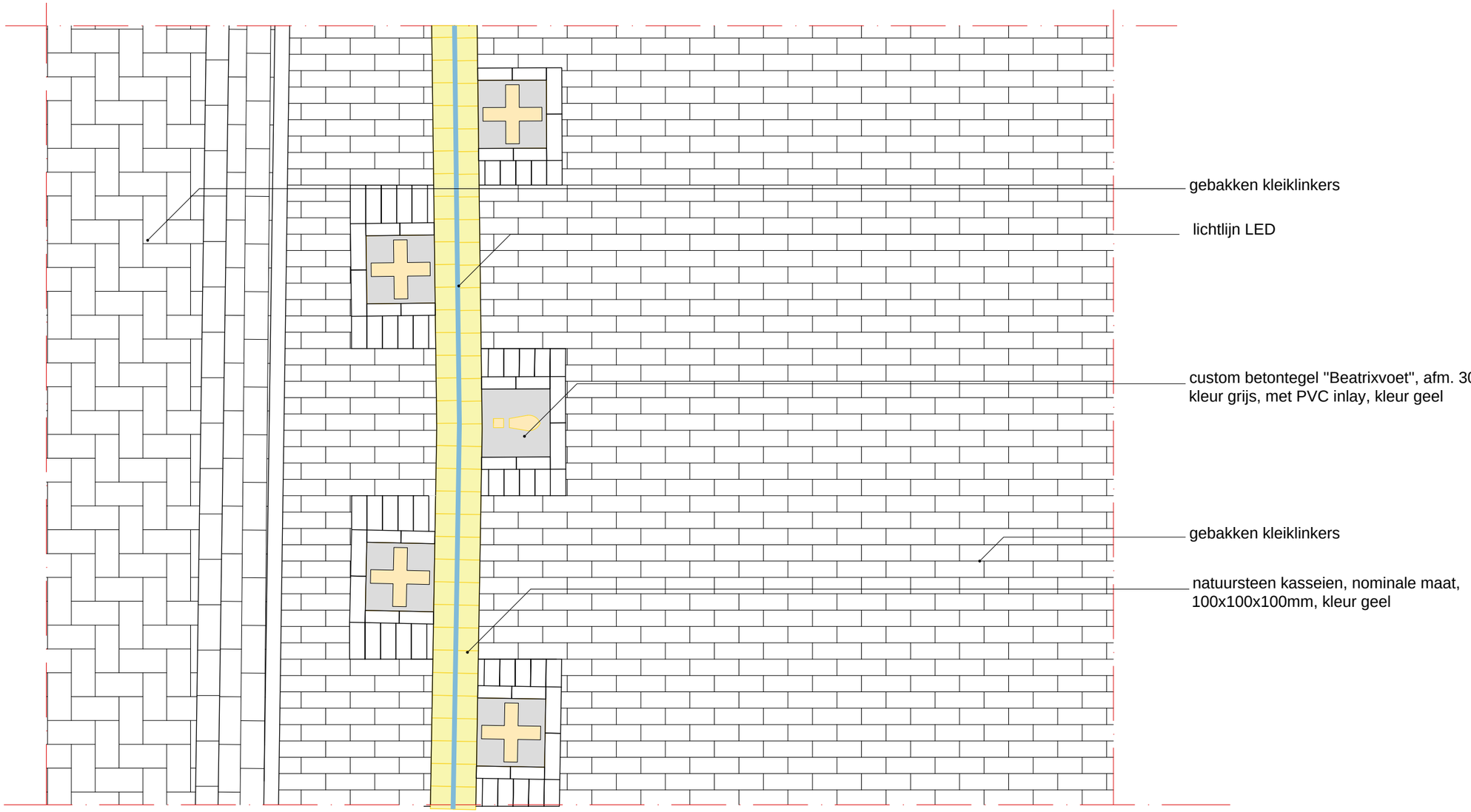
lichtlijn LED

symbooltegel 300x300x60mm, kleur grijs,
voorzien van gele PVC inlay

HEELWEG - DETAIL 3

GRENSLIJN HOTSPOT KWIKKELSTRAAT - BEATRIX VOETSTAP

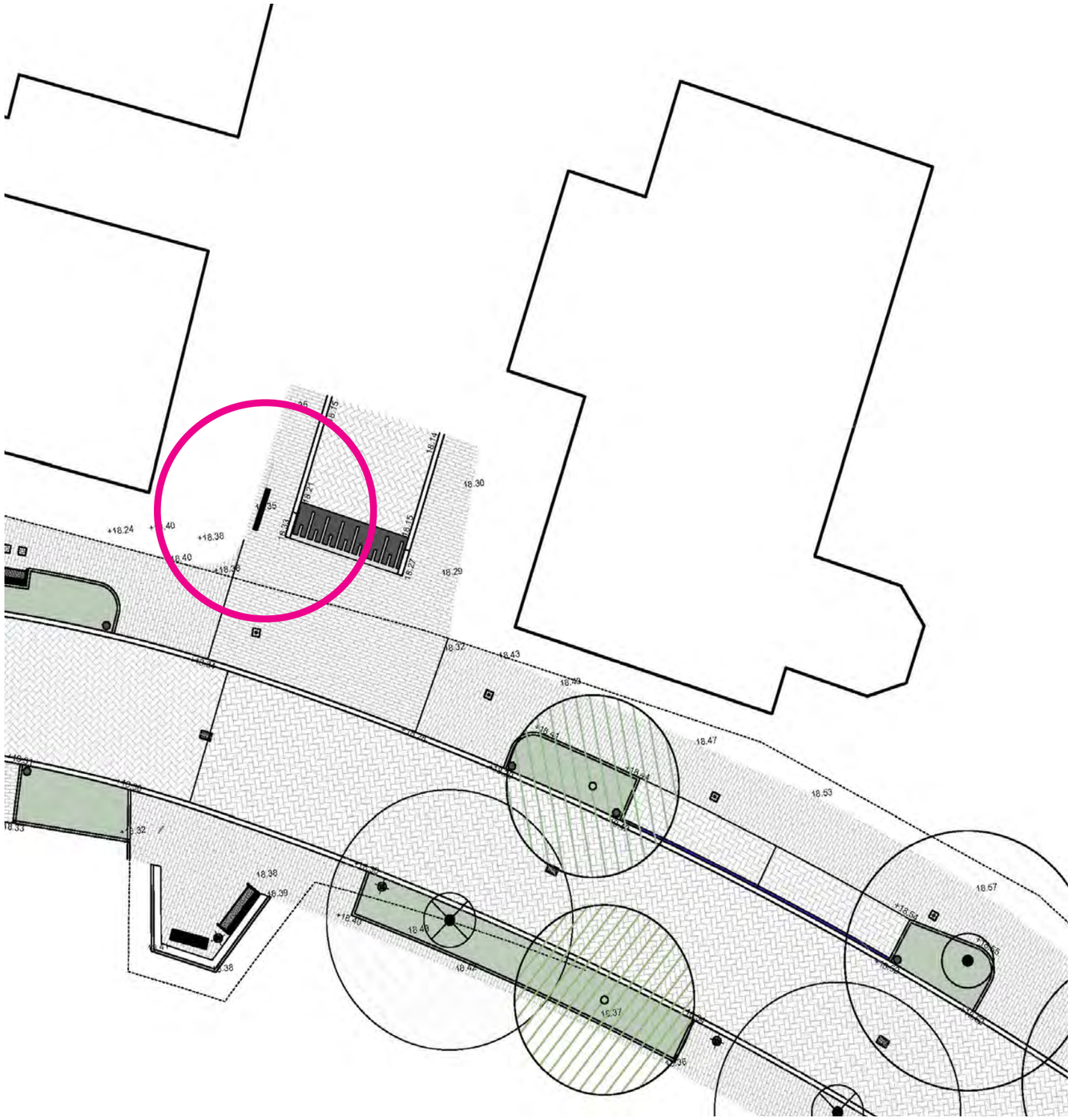

BIJLAGE: AANVULLENDE UITKOMSTEN WERKGROEP

KWIKKELSTRAAT

NIEUW: ERFGOEDPANEEL OVER SYNAGOGE

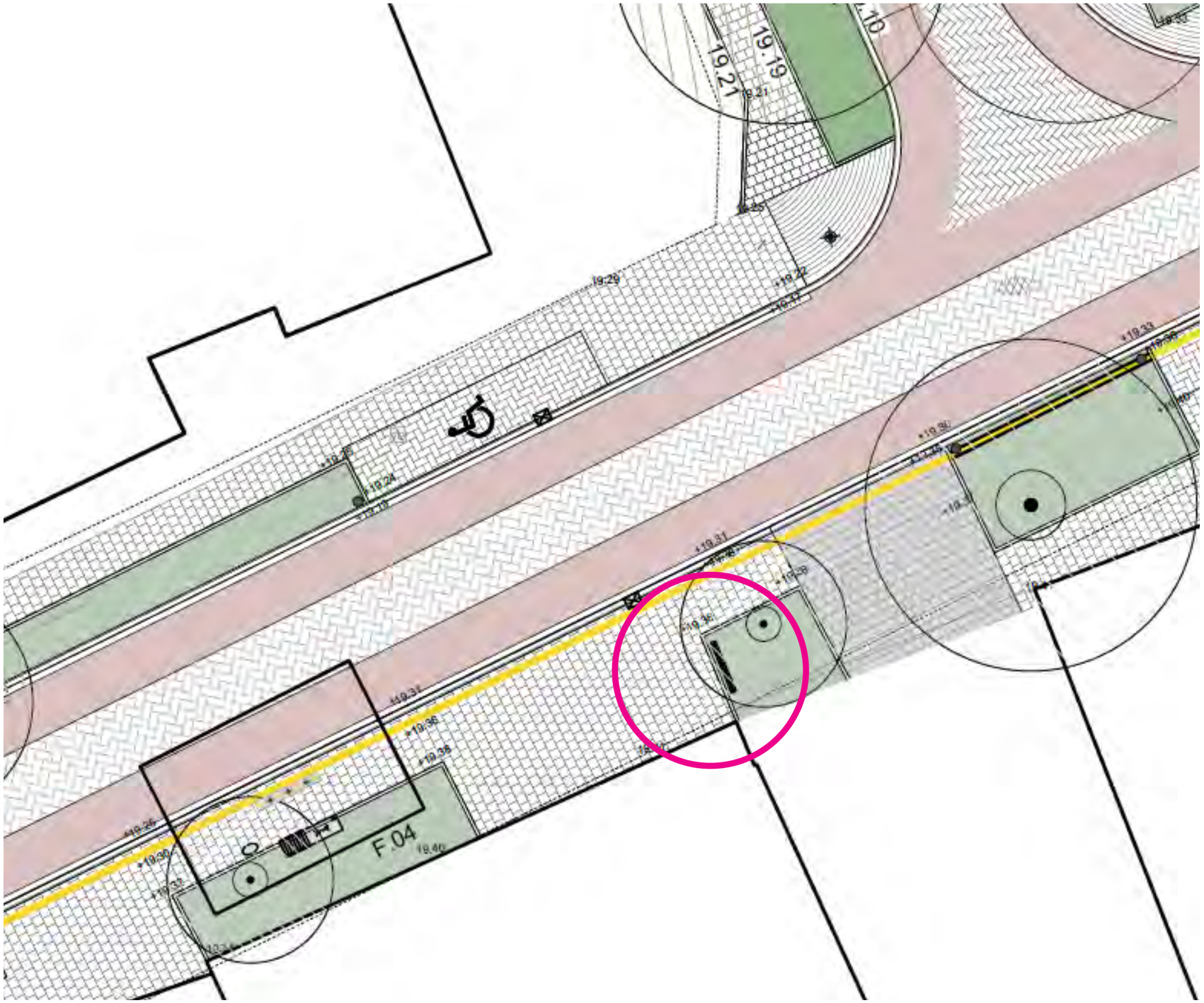

VOORBEELD BESTAAND ERFGOEDPANEEL BIJ ZOLLSTELLEN

HEELWEG

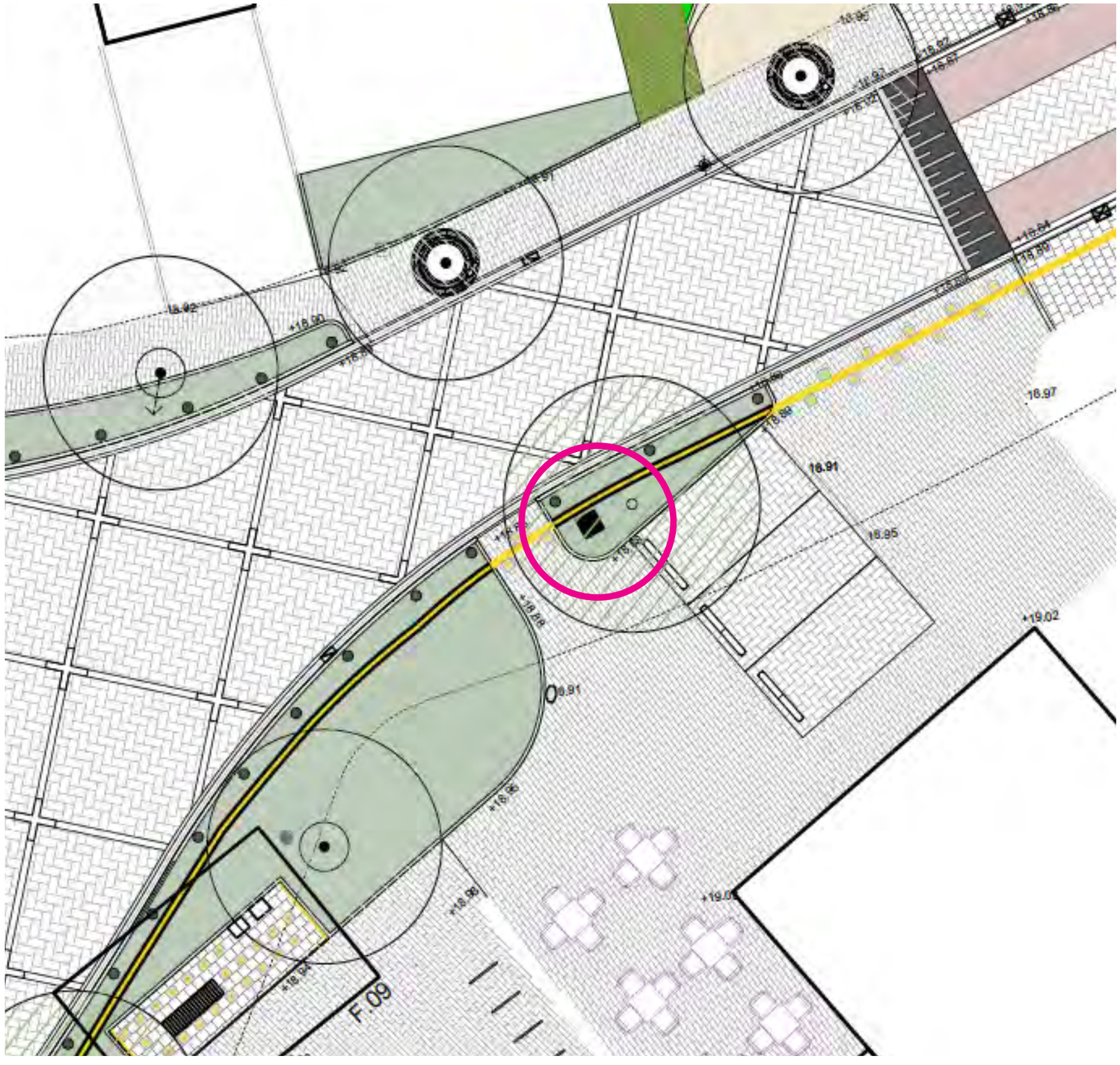
NIEUW: ERFGOEDPANEEL OVER DE BEELDENREEKS 'AN DER GRENZE' BIJ TAVERNE

VOORBEELD BESTAAND ERFGOEDPANEEL BIJ ZOLLSTELLEN

HEELWEG
EXTRA VLAGGENMAST BIJ BAKKER GILDHUIS

VOORBEELD BESTAANDE VLAGGENMAST BIJ SPORKERSTRASSE

BESTAANDE GELE KRUIZEN BUITEN PROJECTGRENS

OPKNAPPEN VAN KRUIZEN OP 3 LOCATIES

**Situatie 1 is bij de grensovergang Dinxperlo West Bruggenhutte/Aa-strang. In de kortere zijafslag nar de L606 toe Dinxperloërstrasse bij slagboom/grenslijn.

**Situatie 2 is bij de grensovergang/invalsweg Grenzweg-Keupenstraat. Deze is vorig jaar gedeeltelijk opgebroken geweest ivm aanbrengen kabels. Aanduidingen/markeringen versleten.

**Situatie 3 is bij Keupenstraat-Hahnenpatt Aanduidingen/markeringen geheel versleten.

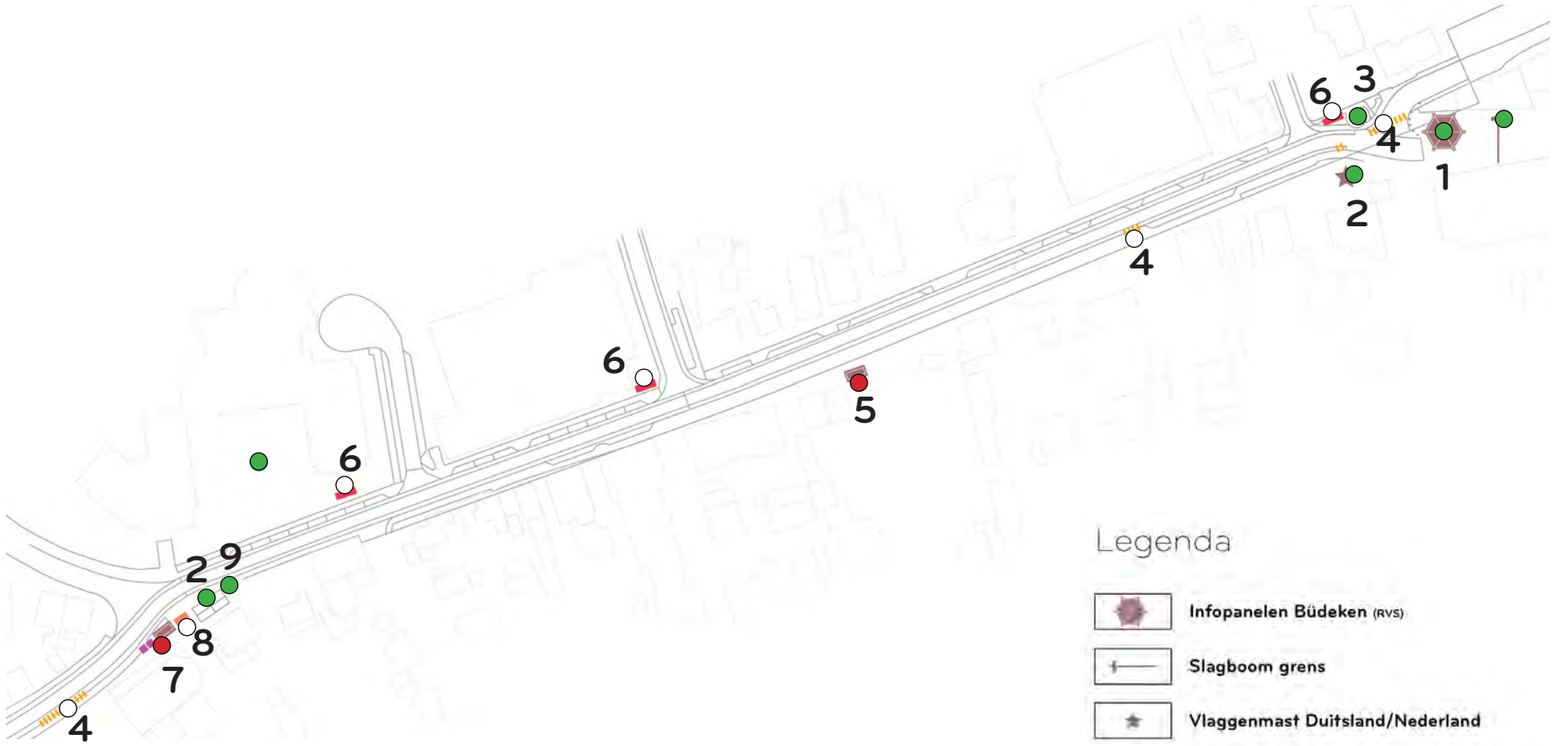

HEELWEG

OVERZICHT BESTAANDE ELEMENTEN HEELWEG

Legenda

- Infopanelen Büdeken (RVS)
- Slagboom grens
- Vlaggenmast Duitsland/Nederland
- Informatiebord (RVS)
- Informatiebord
- Grensaanduiding (dmv. kruis)
- standbeeld Dr Jenny, blijft staan
- Informatiebord (kunstproject)
- Grenspaaltjes + toelichting

- behouden
- verplaatsen
- verwijderen

1: Büdeken & slagboom > behouden

2: vlaggenmast NL-DE-EUR. Behouden + extra bij bakker hotspot Kwikkelstr.

3: beeld smokkelaar met haan, blijft staan maar komt in beplanting

4: grenskruisjes (meerdere locaties) > verwijderen

5: erfgoedpaneel (informatiebord RVS), verplaatst naar openbaar

7: grensstenen verplaatsen naar binnen hotspot

6: Kristina Leko-panelen (kunstproject) > verwijderen

8: RVS erfgoedpaneel verplaatst naar kerk, wit infopaneel verdwijnt.

9: voetafdruk Beatrix (wordt geintegreerd in 30x30 tegel)